

**A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI**

XXXV. évfolyam

2014/3

**A
MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI**

**SZERKESZTI:
MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA**

**XXXV. évfolyam – 2014/3
szeptember**

TARTALOM

Kodály Zoltán szoboravatás Galyatetőn – <i>Ittés Mihály</i>	4
Kodály Művészeti Fesztivál, Kecskemét – <i>Sipos Soma Mihály</i>	11
Kodály napok Galántán – <i>Kertész Attila</i>	14
Püspökladányi Kórusfesztivál – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	19
Kárpátaljai Koncert – <i>Gungl Rita</i>	26
60 éves Orosházán az ének-zene tagozat – <i>Dinnyés István</i>	29
Emlékezés Andor Ilonára, Folyóvíz az élet – <i>B. Horváth Andrea</i>	32
Kórustalálkozó az Alcsútdobozai Arborétumban – <i>Nagy Márta</i>	35
Háry János kalandozásai – <i>Ittés Mihály</i>	37
A Magyar Kodály Társaság Közgyűlése – Beszámoló	40

A címodalt Borsos Miklós alkotásával **Szántó Tibor** tervezte
A kiadványt Dobó Nándor tervezte
Kiadja a **Magyar Kodály Társaság**
Felelős kiadó: a **Magyar Kodály Társaság elnöke**
Adószámunk: 19040437-1-42
ISSN 0230-3639
Nyomda: László és Társa Bt.
Felelős vezető: László András

Kiadványunk támogatói

Kodály Zoltán
szabadtéri szobor Galyatetőn

Sütő Ferenc alkotása 2014.

Kodály szobor avatása Galyatetőn

2014. június 28-án a helyi Kodály hagyomány elkötelezett híveinek kezdeményezése nyomán több fontos eseményre került sor Galyatetőn.

A szeretetteljes előkészületet jelezte, hogy a mátraszentimrei székhelyű felső-mátrai önkormányzat időszaki lapja, a Mátrai Képek (!) *Antalné Zoboki Anna* tanárnő, a program fő gondosa szerkesztésében külön számmal jelentkezett bemutatva az események előzményeit, Kodály mátrai kötődéseit és a szereplőket. Az önkormányzati erőforrások mellett a Nemzeti Kulturális Alap köztéri szoborállítás támogatására kiírt pályázatán elnyert összegnek köszönhetően valósulhatott meg a régi terv: legyen szobra Kodály Zoltánnak Galyatetőn! A szobor felavatása volt a központi szervező erő, eköré épült a program többi része: az alkalomhoz méltó ünnepélyes szentmise, és annak keretében Kodály Zoltán *Missa brevis* című művének első galyai előadása, majd délután a Nagyszállóban tartott kórustalálkozó. A szoboravató ünnepi nap fővédnöke Kodály Zoltánné, védnökei Stuller András polgármester és Kacsik Árpád plébános voltak. A muzsikusként több tagja jelenlétében megemlékeztek Fasang Árpád zongoraművésről, kulturális diplomatáról, aki galyai nyaralásai alkalmával, evangélikus létére, kántora volt a kápolna szertartásainak.

A szentmisét *Kacsik Árpád* c. kanonok, plébános celebrálta s gazdagította személyes hangú, rendhagyónak mondható prédikációval. A hangszalagról leírt szöveg szerkesztett változatát közöljük.

Kedves Testvérek!

Itt a zenéé és az éneké a főszerep, de engedjétek meg, hogy egy pár szóval én is köszöntselek Titeket, és közösen elgondolkodjunk azon, hogy mit is jelenthet nekünk Kodály. Mit jelenthet az egyháznak, mit jelenthet Nektek? Lehet, hogy ez nem a legalkalmasabb idő most erre, de nekünk, papoknak ugye mindig Szent Pál intése jut: „Ti csak hirdessétek az igét!” – „importune, opportune” – akár alkalmas, akár alkalmatlan időben.

Legelőször egy székely népballadát idézek Nektek, amely így szól: „Tovamegyen három árva / Kérdi tőlük Szűz Mária: / Hova mentek három árva? / Messzi útra, bujdosásba (vagy Moldovába). / Ne menjetek

bujdosásba, / Adok nektek aranyvesszőt, / Csapjátok meg a temetőt! /
Kelj föl, kelj föl édesanyám, / Elszakadt már a gyászruhám”.

Valami ilyesmire gondolhatott Illyés Gyula, mikor ott Kecskeméten, Kodály nyolcvanadik születésnapján ő maga olvasta fel híres versét: Bevezetés egy Kodály hangversenyhez, amelyben valahogy így intonál: felemelkedik a karmesterpálca és megszólal a zenekar, de nem a zenekar, hanem ami itt van körben, a temető, a hang onnan tör elő. Ó, de nem a jaj, hanem az erő, a gyökérmélységű erő, amelyet táplál a múlt ereje, és amely érted harcol, jövő. Ugyanazt gondolta el Illyés Gyula is, hogy a Mester kezében a karmesterpálca az vasvessző, amely veri a temetőt, hogy „gyertek, mert szükség van rátok!” Tehát ő, Kodály mester kapott valami nagy ajándékot: aranyvesszőt, amely – ahogy ez benne van a székely balladában – fölkelti a halottakat. De Kodály vasvesszőt kap Illyéstől! Aki egy kicsit is otthon van a Biblia világában, az egyből asszociál arra, amit a dávidi zsoltárok mondanak, hogy majd jön az igazi Dávid, aki vasvesszővel kormányozza a népeket. Hát ez Jézus lesz. Tehát jézusi feladatot kap Kodály, s ez nagy dolog, s ezért mintegy szakrális személyt állítjuk magunk elé. És a művész így is faragta meg a mi számunkra, mint aki feladatot kapott, küldetést ehhez a néphez, és ő teljesítve a feladatot tanított minket. Tanított, ahogy Kányádi megírta: térdére ültette népét, és úgy magyarázta neki: hogyan kell élni, hogyan kell dolgozni, hogyan kell zenélni; és ehhez visszanyúlt a gyökerekig

Babits írja valamelyik versében „Ajjaj, de hitetlen daloltunk! / Daloltuk a rossz éneket, / a minden-mindegy-rímeiket: / Ideje most már mást dalolnunk!” Hát ezért: „Halljátok az énekét a hitnek / halljátok a jó éneket: / többet nem-hinni nem lehet! / akik szenvedtek, mindig hittek. / Halljátok énekét a hitnek!” [Bénára mint a megfagyott tag, 1917]

Ezt a „jó éneket”, ezt kereste Kodály. És benne van énekében az egész magyarság, akik Szittya-országból jöttek, és ott van benne az a dal, amire Gellért püspök figyelmeztetett: „hallod, Bertold, a magyarok szimfóniáját?” Ő, Kodály egybe fogta a múltat, amely teérted harcol, jövő!

Nem állhatom meg, hogy Szent Lászlót meg ne említsem, ahogy Arany János gyönyörű legendájában írt róla. Mikor a tatár átjő Székelyországon, a szent király sírjából kelve a székely csapat segítségére siet. A csata után Nagyváradon, az ő városában, amikor felemelik a sír fedőkövét, ott találják megizzadva, mellette a harci bárdja. Így segített ő nekünk!

Mindez benne van abban, amit Kodály megírt, és ahogy példát mutatott. Vezényelte az egész Magyarországot: ifjakat, öregeket, erőseket, gyengeket; és meg nem alkuvó volt!

Most mindent elolvastam, ami Kodállal és a Mátrával összefügg, Tasnádi Gábor: Kodálynál, Galyatetőn című írását is. Ő idézi, hogy Bartók János (Bartók Béla nokaöccse, folklorista volt) 1942-ben feljött Kodályt meglátogatni, s látta a vázlatokat – tehát nem legenda –, hogy itt született a Missa brevis zenei anyaga. Bartók János emlékezése szerint, amikor

feljött ide a templomba, már itt volt a kóruson Kodály tanár úr. Várták a gyöngyösorszi vagy solymosi kántort, de nem jött, s Kodály itt improvizált, de közben nézte a jegyzeteit, a születő darab első dallamait. Innen indult hát el ez a mű. Akinek muzsikuszíve van (mondom így népiesen, tán nem haragudtok meg érte), az kicsit megrendül itt ettől.

Tudjuk, hogy szerette Kodály ezt a kápolnát! Fél napokat eltöltött itt. Talán nézte a Sztehló Lili alkotásait és beszélgetett Istennel, s felhívta a figyelmét az idejövőknek: „Halljátok, hogy imádkoznak a hegyek?” Ezt jelentette nekünk Kodály tanár úr. De még valamit: 1956-ot is itt töltötte. Jöttek hozzá a küldöttek: „Tanár úr kell, hogy az államelnök legyen!” Emma asszony azt mondta: „Zoltán, ne vállalj el semmit!” Ő meg csak azt válaszolta: „Már megírtam a Te Deumban: non confundar in aeternum” – vagyis, ahogy ő fordította: „Nem rendülök meg soha!”

1991-ben a szovjet csapatok kivonulásakor mi kezdtük el itt a harangozást. Für Lajos volt a honvédelmi miniszter, akkor ő a Te Deum utolsó sorait idézte itteni beszédében: „Te vagy Uram én reményem / ne hagyj soha szegyent érnem.”

„Szegyent érni?” Ő, Kodály sose vallott szegyent... 1956-ban is megírta oroszul a levelét a szovjet zeneszerzőknek: próbálják elérni, hassanak oda, hogy Magyarország függetlenségét szavatolja a nagy Szovjetunió. Mert aki mástól sajnálja a szabadságot, – azt már tudjátok! – maga sem érdemli meg! Mindezt köszönjük meg, és most hangozzék tovább az ének: a Credo tétel következik.

A mise zenei közreműködője az Új Liszt Ferenc Kamarakórus és Fassang László Liszt- és Prima díjas orgonaművész volt. Vezényelt Erdei Péter Liszt- és Bartók–Pásztory-díjas karnagy, érdemes művész. Az előadás különleges voltát jelentette, hogy a mű kórus-orgona változata

a Csendes-mise ősforma megszületésének helyszínén először hangzott el! Ezt a hitelességet fokozta, hogy a valamikor Kodály által is használt harmóniumon szólalt meg a mű hangszeres anyaga, belesimulva a kar énekébe. A szólisták is a kórusból léptek elő, ezzel is fokozva a hangzás és a zenei megfogalmazás egységességét.

A bensőséges, lélekemelő szertartás után került sor a pécsi illetőségű *Sütő Ferenc* szobrászművész alkotásának a felavatására és megáldására több száz érdeklődő jelenlétében. A sötétszürke márvány posztamensre helyezett bronz portré-szobor a kis templom előkertjében kapott helyet. A szoboravatáson elhangzott Tóth Sándor Pro Christiana- és József Attila díjas költő erre az alkalomra írott, Kodály emlékének ajánlott verse *Antalné Zoboki Anna* előadásában.

Tóth Sándor: Zsoltár a hegyeken
Kodály Zoltán emlékének

éreztem az első ritmust
mi sejtjeimbe költözött
hallottam az első dalt
mely éveimbe öltözött

hordom a csönd-ruhád Uram
hegyvándor nyíló hajnalon
éneklem dallamát a Szónak
míg végleg elhalkul dalom

látom halmodat a fényben
piros-sugárlón őszenben télben
hogy tavaszt hozzon nap Szenteltje
kék virágot a zürzavarban
s földnek tövisét fölcserélje

Virág mind mi dalba kötve
gyötrelmek láncát általfűzi
koszorú az élet sáncán
emlékezően egy mozdulatban
és Szíved trónusát eléri

telnek múltnak megmért mezőn
megszámlálatlan napjaink
„kertről kertre érünk” látod
s ha elhalkulnak hangjaink
jöjjön az újabb kezdő-szólam

mely első énekből ered
újabb rózsza ha száz tövisből
mégsem sebezne örömet

Avató beszédet **Dr. Ittzés Mihály**, a Magyar Kodály Társaság elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja mondott. Az alábbiakban a szabadon elmondott beszéd hangfelvételének szerkesztett változatát közöljük.

Tisztelt Polgármester Úr! Főtisztelendő Plébános Úr! Tisztelt Karnagy Úr! Kedves Fassang Család! Kedves Antal Család! Tisztelt Közönség!

Tisztelettel, megemlékezéssel gyűltünk egybe. A szívig és lélekig ható mise után, nagyon nehéz megszólalnom. Megrendítő volt ez a mise lelkeségében, megrendítő volt zeneiségében. Most itt állunk az új szobor előtt, amelyet Sütő Ferenc pécsi szobrászművész alkotott – őt is köszöntöm tisztelettel.

Három kérdésre szeretnék röviden válaszolni: Miért? Hogyan? Mivégre?

Miért? Miért avatjuk, s miért éppen itt, ezt a Kodály Zoltánt ábrázoló szobrot?

Amint plébános úr is utalt rá, Kodály nagyon szorosan kötődött ehhez a vidékhez, ehhez a helyhez. Fiatalkori népdalgyűjtő barangolásai idején járt erre először, majd – szinte a Nagyszálló felépülésétől kezdve – rendszeres látogatója, az ötvenes évektől, mondhatni, lakója volt ennek a helynek. Második otthonát tudhatta talán itt. Olyan hely volt számára, amely munkára, elmélkedésre, pihenésre egyaránt alkalmas. A legközvetlenebb zenei kapcsolat ehhez a helyhez őt az itt született Csendesmisén, és az abból létrejött Missa brevisen keresztül kötötte. Amikor 1946-ban itthoni kötelezettségei miatt nem tudott eleget tenni egy bukaresti meghívásnak, egy magát kimentő levél kíséretében elküldte a mű kottáját Enescu mesternek, a neves román zeneszerző-hegedűművésznek. Levelében azt írta, hogy ez a mű „némiképpen a háború alatt átélt érzéseinket fejezi ki.” Legfőbb üzenete az utolsó szavakban hangzik a mi korunknak is. Bár itt és szűkebb környezetünkben béke van, de nem is olyan távoli és távolabbi helyein a világnak háborúk dúlnak. Tehát mindig érvényes a Kodály-mise fohásza, üzenete: Dona nobis pacem – Adj nekünk békét! Munkálkodjunk mi is megőrzésén!

Hogyan? Hogyan valósult meg ez a Kodály-monumentum?

Meg volt itt a hagyománya – ha szabad ezt a kifejezést használnom – a Kodály kultusznak korábban is egy-egy rendezvényen, köszönhetően a Fassang-családnak is. Most azonban új formában látjuk az emlékkörzést. Néhány elszánt, lelkes és elkötelezett embernek a jóvoltából megszületett itt ez az emlékmű. Ki kell emelnem Antalné Zoboki Anna tanárnőt, aki kecskeméti Kodály iskolás diákként szívta magába azt a szellemiséget, amely talán egész pedagógiai munkáját meghatározza, és a mai esemény fő motorjává tette. Megtisztelő számomra, hogy mint hajdani tanítványom előmozdította a meghívásomat, s hogy itt elmondhatom ezt a néhány gondolatot. Köszönettel tartozunk minden munkájáért neki is, és mindazoknak, akik itt tevékenykedtek az ügy sikere, a szobor megvalósulása érdekében.

Azt mondhatom, hogy egy Kodályhoz kötődő másik helynek, Pécsnek a képviseletében is jelen van Sütő Ferenc szobrászművész. Nem tudok az ő alkotói gondolkodásába belehelyezkedni, hiszen még eddig soha nem találkoztunk, soha nem beszélgettünk, de az itt leleplezésre váró, általam eddig csak képeken látott szobor alapján elmondhatom, hogy egy olyan alkotást állít eléink, amelyben az elgondolkodó, talán a zenén, talán a világ dolgain elmélkedő komoly Kodály Zoltán néz le ránk szobor képében. Azt hiszem, hogy amikor egy szobrászművész valakit agyagba mintáz, bronzba önt, vagy éppen kőbe vagy fába farag, akkor elsősorban talán a látvány, az emberi alak, s leginkább az arc ragadja meg. De hogyha nem tudna belehelyezkedni abba a gondolatvilágba, amelyet a megmintázásra kiválasztott személy képvisel, ha nem tudna belehelyezkedni – alkotóművésztől lévén szó – abba az alkotói világba, amelyet ez az alkotó képvisel, akkor talán csak egy egyszerű tárgy jönne létre. Így viszont – azt hiszem – valóban egy átélkesített szobor áll előttünk.

A harmadik kérdés: **Mi végre?** Mi végre áll itt ez a szobor, mi a rendeltetése?

Horatius, az ókori latin költő egyik ódájában mondja, hogy költeményei ércnél maradandóbban őrzik, hirdetik halhatatlanságát. Azzal, hogy erre az aere perennius-ra utalok, nem akarom e szobor jelentőségét lefokozni. Ez az érc, éppen azért értékes, mert egy ércnél maradandóbb életműre emlékeztet és kell, hogy emlékeztessen a továbbiakban is. Aki erre jár, jöjjön rá, hogy nem csak egy alakról, bármily híres személyről van szó, hanem egy hatalmas életműről. Egy életműnek állítanak emléket a kezdeményezők és létrehozók. Sőt, nem csak zenei üzenetről van szó.

Nem csak arról, hogy a Kodály által a Mátra vidékén gyűjtött népdalok, a Mátrai képektől az itt fogant Missa brevisig és a zeneszerző többi művéig milyen zenei élményt hordoznak az alkotások, hanem hogy milyen gondolati, nemzetépítő, emberséget sugárzó életművet jelképeznek számunkra.

Azt hiszem, emlékezetünkben kell tartanunk ezt a három gondolatot, e három kérdést és választ: miért – hogyan – mivégre áll itt mától Kodály Zoltán szobra, s mindezek között a legfontosabb a harmadik, az ércnél maradandóbb életmű. Kérem, vigyék el magukkal ennek üzenetét!

A szobor avatását, a koszorúk elhelyezését az Új Liszt Ferenc Kamarakórus a Gömöri dal és a Köszöntő eléneklésével tette teljessé.

A NAGYSZÁLLÓ SZONÁTA TERMÉNEK csupa üveg fala a „pódium” hátterében a mátrai táj fenséges díszletével tágította a délutáni kórushangverseny amúgy nem túl magas helyszínét.

Az érdeklődők mellett a dalosok kettős szerepben voltak jelen: igazi kórustalálkozóhoz illően meghallgatták egymás énekét. Természetesen döntő többségében Kodály-művek hangzottak el. Ezek kiemelésével soroljuk fel a szereplőket. Egri Érseki Fiúkórus (karnagy Schmedmeiszter Szilvia, zongorakísérő Réz Lóránt) – *biciniumok, Nagyszalontai köszöntő*; Cantare Városi Vegyeskar, Gyöngyös (karnagy Kalocsainé Csillik Mária) – *Köszöntő, Pange lingua, Szép könyörgés*; Cantus Corvinus Vegyeskar, Gyöngyös (karnagy Holló Erzsébet) – *Pünkösdlő* (szóló: Harmos Szilvia), *Adventi ének*; és a két énekkar, férfikarát megerősítve a budapesti vendégkórus tíz tagjával, együttesen énekelte a *Mátrai képeket* Holló Erzsébet vezényletével; Kodály Férfikar, Budapest (karnagy Pálincás Péter, zongorakísérő Vékey Marianna) – *Fölszállott a páva, Ébresztő és Toborzó a Hány Jánosból*, Kiss Gábor szólójával; Nemesszeghy Márta Vegyeskar, Kecskemét (karnagy Smuta Attila, zongorakísérő Révész László) – *Pange lingua, Magyar Mise*.

A műsor keretét Előházi Eszter kedves népdaléneke keretezte a helyi hagyományból vett szlovák és magyar dallamok előadásával. Az énekkarok programjában még népdalok, gregorian dallamok és népénekek, Humperdinck, Karai, Liszt darabjai szólaltak meg, s a kecskeméti műsorának közjátékként Wandenburg Edit fuvoláján Saint-Saëns Románca.

A dalostalálkozó végkicsengését egy Pásztón gyűjtött népdal feldolgozásának összkari előadása adta meg Nagy András vezényletével.

Emlékezetes napot zárt az *Esti dal*.

Ittész Mihály

Kodály Művészeti Fesztivál, Kecskemét

2014. július 14 – augusztus 1

A fesztivált Kodály Nyári estéje nyitotta, mely az én fülemnek inkább szeles-esős este volt, mint derült és nyugodt. Ennek az oka valószínűleg abban rejlett, hogy a szabadtérre tervezett előadást az utolsó pillanatban a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központba kellett átmenteni, ami csúszással és némi technikai kavarodással járt. Ez a mű a programfüzetben nem is szerepelt, csak Muszorgszkij: *Egy kiállítás képei* Ravel hangszerelésében. Ez utóbbihoz Cakó Ferenc homok animációja társult. „Cakó Ferenc egy 1996-ban jött ötlet hatására kidolgozott technikailag és rajzi kivitelezésben is egy élő homok animációs előadás típust, ahol zenére történő homokkal (!) rajzolását nagy méretben vetítik ki a nézőknek” – olvashattuk a koncertleírásban. Ami így létrejött, véleményem szerint hatalmas élmény volt mindenki számára! A *Gerhát László* vezényelte Kecskeméti Szimfonikus Zenekar is sokkal koncentráltabban játszott, többnyire kellően érvényre juttatva Ravel zseniális hangszerelését. A homokból készült képek csak jöttek-mentek, úgy peregetek, mint az idő homokórája. „Aranyhomok” volt ez! (A terminust a jeles helyi költő, Sántha György alkotta meg egyik költeményében, s Kecskemét egyik szállodájának a nevéként is ismert.)

Bár egyéb elfoglaltságok miatt nem tudtam részt venni két eseményen, a teljesség kedvéért feljegyzem: a fiatal művészekből álló Nyári Kvartett koncertjén (július 18. Kodály Intézet udvara) Haydn és Weiner Leó egy-egy műve mellett Kodály *II. vonósnégyese* hangzott el; két nappal később pedig a gyermekeknek-családoknak szánt *Bon-bon matinéra* került sor.

A nyíregyházi *Cantemus Vegyeskar* koncertjét nagyon vártam. Kar-nagyuk, *Szabó Soma* már Kodály-iskolás koromban nagy hatással volt rám a Banchieri Énekegyüttes tagjaként és művészeti vezetőjeként, valamint a műsor is ígéretesnek tűnt. A műsorban végül volt némi változtatás – ha jól értesültem akusztikai okokból – de a Piarista templomban így is sok szépet hallottunk: Tallis és más régi mesterek mellett Rahmanyinov, Whittacre, Kocsár, Gyöngyösi és mások. Akik ismerték a kórust régebről, az erőteljes, fényes forték mellett a pianók hiányát emlegették. Most a piano rendben volt, de olykor a fortékat kicsit forszírozottnak éreztem. Kiemelten tetszett Gabrieli *Jubilate Deoja* és Kodály *Szép könyörgése*. Előbbi egy „korabarokk” utóbbi pedig egy „megkésétt barokk” mestermű. (További barokk stílusjegyekkel bíró Kodály kórusművekről ld. Dalos Anna „Közösség és individuum – Kodály Zoltán Bach recepciójáról 2”, *Muzsika*, 2007. augusztus).

A *Jubilate Deo* előadásakor a kórus legerősebb oldalát mutatta meg, szép, erős és ünnepélyes fortékat, amely majd szétvetette a falakat. A *Szép könyörgésben* Balassi veretes magyar szövege felüldülést jelentett

a legnagyobbreszt latin nyelvű kórusművek között. Ebben a műben nagyobb dinamikai árnyalásokra volt lehetőség, mely megmutatta a kórus sokoldalúságát. Hatásos volt, amikor a kórus „körülénekelte” a közönséget, pl. Kodály *Esti dalával*.

A „Mesterek a pódiumon” című koncert a Kodály Fesztivállal párhuzamosan futó mesterkurzusok tanárait mutatta be. Szabó Orsolya (zongora), Klézli János (ének), Hajdú Roland (zongora) a Kodály Intézet tanárai, Halmai Katalint az ének-kurzusra hívták meg. A betegség miatt távolmaradó Novák Anikó zongoraművésznőt Kéri Tamás helyettesítette a kétzongorás művekben. A *Kodály Intézet dísztermében* megrendezett hangversenyre annyian voltak kíváncsiak, hogy a közönség alig fért el a teremben, sőt, sajnos voltak olyanok is, akik hiába álltak sorba a jegyért. Jómagam is az ajtón kívül rekedtem és némi bosszankodáson túltéve magam, örültem, hogy oly sokan megtisztelik a mestertanárokat. Az ajtó szerencsére nyitva maradt, így azért nem maradtam hoppon. A műsorban Mozart, Debussy, Ravel és Stravinsky művei között Kodálytól a *Megkésétt melódiák* négy darabja szerepelt.

Az ének, zongora és a zeneszerzés mesterkurzusok zárókoncertjére a *Református Újkollégium* dísztermében került sor július 26-án. A felkészítő tanárok Szabó Orsolya (zongora), Halmai Katalin és Klézli János (ének), valamint Fekete Gyula (a Zeneakadémia tanszékvezető tanára, zeneszerzés) voltak. A kurzusok résztvevői – fiatalok, de voltak középkorúak, sőt idősebbek is – elsősorban klasszikus repertoárdarabokat énekeltek vagy játszottak, de akadt olyan is, aki a nemzetközi zeneszerzőkurzuson készült legfrissebb kortárszenei kompozíciók előadásában is segédkezett. Ezek előadásához vendégművészeket is hívtak a kecskeméti Kodály Iskolából. Dratsay Ákos és Berényi Bea (fuvola), valamint Palotás Gábor (ütőhangszerek) a tanítás mellett a kortárszene fíradhatatlan előadói. A kortárs darabok – többségében magyar és szlovén fiatalok alkotásai – olykor kifejezetten jó benyomást keltettek, ami a szerzők tehetségét dicséri. Az előadóktól tudom, hogy a gyakorlásra a „frissen sült” művek miatt nem volt sok idő, de az eredmény így is megnyugtató volt.

A *Helsinki Vonósok zenekar* (Helsinki Strings / Helsinkin Juniorijuo-set) ifjú muzsikusai a Kelet-Helsinki Konzervatórium és a Sibelius Akadémia diákjai. A zenekart két nemzetközileg is elismert zenepedagógus, Szilvay Géza és Szilvay Csaba alapította 1972-ben. A jelenlegi karmester Jukka Rantamäki, aki maga is Szilvay Gézánál tanult. Koncertjükre július 27-én, a *Nagytemplomban* került sor, a műsoron Ahti Sonninen, Carl Nielsen, Frank Bridge, Britten és Bartók műveivel. Bár a Nagytemplom akusztikája elég csálóka, az én helyemről hangzásában, színeiben is nagyon színvonalas koncertet lehetett hallani, csak a vége felé éreztem egy kis fáradtságot. A fiatalok Kecskemét után még Balatonfüreden, Veszprémben és Budapesten (BMC) adtak koncertet.

A fesztivál egyik fénypontja a Bartók zenéje és a tradicionális népi dallamok közötti kapcsolatot bemutató fantasztikus koncert volt július 29-én, Sebesetyén Márta, Kokas Katalin, Kelemen Barnabás és Szabó Zoltán közreműködésével az *Evangélikus Templomban*. A kiindulópont Bartók 44 hegedűduója volt, énekes, furulyás és dudás népzenei példakal gazdagítva. Mivel a beszámoló terjedelme nem engedi meg, hogy részletekbe bocsátkozzam, csak azzal a mesebeli fordulattal biztathatom a „fantasztikus” jelzőben kételkedő olvasót, hogy „aki nem hiszi, járjon utána!”

A dél-koreai–magyar diplomáciai kapcsolat felvételének 25. évfordulója alkalmából kulturális rendezvénysorozatra kerül sor a két országban, melynek egyik fellépője a Seoul Kodály Singers volt. Az 1996-ban alapított együttes karmestere, Dr. Cho Hong-Ky, a Kodály Intézet valamikori hallgatója volt. Koncertjükre a *Barátok Templomában* került sor, műsorán Kodály, Bárdos és koreai szerzők műveivel. A hangképzés és az előadási stílus olykor hagyott némi kívánnivalót maga után, de lelkesedésük, a magyar művek magyar nyelven való éneklése és a karnagy pár mondatos megemlékezése kecskeméti tanulmányairól és tanáiról mégis emlékezetessé tette ezt a koncertet is.

A Kodály Fesztivál utolsó hetével párhuzamosan folyt a Colour Strings (Színes húrok) szimpózium műhelymunkája, e hangszertanítási módszer megalkotói, a már említett nemzetközileg elismert zenepedagógus testvérpár, Szilvay Géza és Szilvay Csaba irányításával. Nagyszerű, inspiráló munkájuk eredményét némi elfogultsággal hallgattam, mert Szilvay Géza tanár úr indított el a zenei pályán. A szimpózium zárásaként a külföldi és magyar résztvevők koncertet adtak, melyen különböző népek dalainak feldolgozásait hallhattuk. A darabok jelentős részét a hangversenyen jelen lévő Rossa László komponálta. A hangszeres fő-rész előtt és után a kórusmuzsika is teret kapott. Bár az idén hivatalosan nem volt szeminárium, a külföldi érdeklődők nagy száma miatt a Kodály Intézet vezetése úgy döntött, hogy a már említett mesterkurzusokon kívül tart szolfézs kurzusokat is. Ezeknek a hallgatóiból nőikar alakult, melyet Kiss Katalin vezényelt, a koncert után pedig David Vinden tanított be nekik és a közönségnek egy kilencszólamú kánont.

A fesztivál zárásaként a Magyar Nemzeti Táncegyüttes előadásában gyönyörködhettünk. A menyecskeké gyönyörű ruhái, a legények virtuo-zitása lenyűgöző volt. Az előadás két részre oszlott, az első félidőben különböző vidékek népzeneire táncoltak, a másodikban pedig Kodály *Páva-variációira*. Utóbbihoz Zsuráfszky Zoltán Kossuth-díjas, kiváló művész készített koreográfiát. Sajnos Kodály művét nem élő zenekar, hanem gép játszotta, nyilván anyagi okokból. Annál inkább örövendete-sebb volt, hogy a népzene – a programfüzetben föl nem tüntetett nevű – zenei együttes élő játékára táncolták.

Amint a fesztivál elnevezése is jelzi, Kodály jegyében főleg muzsika,

ám nem csak zenei programok töltik ki az időt. A első napon nyílt meg Vinczellér Imre festőművész *Koncert-KÉPEK* című kiállítása a *Kulturális és Konferencia Központban*. Itt került először közönség elé a festőművész Kodály Zoltánt ábrázoló alkotása. A zenei perceket a megnyitón Kodály *Adagiójának* előadása jelentette Juhász Ágnes és Gerhát László előadásában. Ugyanaznap a Kodály Intézetben *Hollós Máté* zeneszerző nyitotta meg Gerő Katalin szobrászművész *Kodály tanítványai, kortársai, akik a holokauszttal áldozatai lettek* című művészi érem-sorozatának bemutatóját.

A Kodály Fesztivál minden nyáron nagyszerű kulturális programokkal ajándékozza meg a város közönségét és az idelátogatókat. Köszönet érte, várjuk a folytatást!

Sipos Soma Mihály

Kodály Napok Galántán

Újra zengett az ének 2014. május 16-18. között Galántán a XVI. Kodály Napok alkalmából. Ezt a nagy formátumú rendezvényt mindig nagy várakozás előzi meg. Várják az énekesek, várja a közönség, várja Galánta város lakossága és várják az anyaország kórusai, zenekarai, akik ilyenkor eljuthatnak Mátyusföldre.

1982-t írunk, ez az év a Kodály Centenárium éve volt. Akkori beosztásomban, pécsi ének – zene szakfelügyelőként terveztem, hogy kollégáimmal ellátogatunk Kodály szeretett városába. Érdeklődésekre kaptam egy telefonszámot: hívjam föl Mézes Rudolfot, ő majd segít. Így is történt és nemsokára felejthetetlen három napot töltöttünk Galántán és környékén. Ez a kapcsolat azóta is tart, azóta is él a pécsi énekesek, kollégák és a galántaiak között. Mi pécsiek büszkék vagyunk arra, hogy Pécs is a Mester szeretett városai közé tartozott. Bár gyermekkor legszébb hét évét Galántán élte meg, Pécssett jóval később, a második világháború után, 1945 őszén töltött aktív pihenéssel néhány hónapot. Ekkor hozta nyilvánosságra zenei nevelési eszméit, elveit a pécsi zenetanárok, majd a város őt ünneplő közönsége előtt. Az azóta már világhírűvé vált koncepció alapján kidolgozott módszer Pécssett várt kipróbálásra *Agócsy László* és kollégái segítségével. Kodály családi kapcsolatai révén később is vissza-, visszajárt és nagyon bízott a „pécsi úttörésben”.

Hiszem, hogy a sok nehézség ellenére nem vallottunk szégyent. Ennek egyik bizonyítéka, hogy Pécs – az 1988-i *Europa Cantat*, illetve a 2010-i *Pécs Cantat* után – 2015-ben újra *Europa Cantat*ot szervez. 4 – 5000 énekest várunk erre a többnapos rendezvényre és reméljük, hogy szlovákiai magyar énekesek, kórusok is lesznek köztük szép számmal.

Kodály szellemisége, művészete „összekötött” bennünket, de nem

csak a pécsieket, hanem a győri, kecskeméti, székesfehérvári, veszprémi énekeseket, zenészeket és más városok muzsikusait is. Galánta Kodály általi kisugárzása évtizedek óta szoros, élő kapcsolatot hozott létre, aminek ékes bizonyítéka a Kodály Napok.

45 évvel ezelőtt került sor az első Kodály Napok megrendezésére az arra legméltóbb szlovákiai városban, Mátyusföld fővárosában Galántán. Hogy miért a legméltóbb város? Mert e város polgárai még Kodály életében, majd halála után is nagy tisztelettel éltetik a kapcsolatot, ápolják az emlékeket. Galánta 1943-ban díszpolgárává választotta a Mestert, majd felállította emlékművét, valamint emléktábláját a vasútállomás épületén. Általános iskolát, gimnáziumot, utcát neveztek el róla, folyamatos kapcsolatot tartanak Kodály Zoltánnal. A Kodály Napokkal és a Kodály Kórusok Nemzetközi Találkozójával is Kodály előtt tisztelegnek évről évre.

Kodályról írta Szabolcsi Bence: „Amit vállalt, nem kevesebb, mint Magyarország újjáteremtése a zenében. Szerzeményei többek, mint pusztá zeneművek, tudományos munkája több volt, mint tudomány és nevelés, nemzedékek tudatát formálta, nemzedékeknek adott hitet, bizalmat és távlatot, életcélt és meggyőződést.”

1905-ben innen, Mátyusföldről, a csitári hegyek aljáról indult el hosszú népdalgyűjtő útja, de a Zoborvidékre többször visszatért. Galánta ezt meghálálta és a XVI. Kodály Napok után bátran mondhatjuk, hogy a város a szlovákiai magyar felnőtt kórusmozgalom „mekkájává” vált. A kórusmozgalom szellemiségének kiemelkedő reprezentánsa a város kórusa, a több, mint fél évszázada működő Kodály Zoltán Daloskör *Józsa Mónika* vezetésével. A 45 év alatt több mint félszáz szlovákiai magyar együttes lépett föl és nem kevesebb azoknak a kórusoknak a száma sem, akik az anyaországból, Erdélyből, a Délvidékről és Csehországból érkeztek. Nem kisebb műveket szólaltattak meg a több, mint 200 éves Szent István Katolikus templomban, mint a Psalmus Hungaricus, a Budavári Te Deum a Missa Brevis, a Páva variációk, a Galántai és a Marosszéki táncok.

Idén 16 együttes versenyzett, minősült a XVI. Kodály Napokon. Viszszatekintve az elmúlt fesztiválokra elmondhatom, hogy a kórusok egyre változatosabb műsorral készülnek és repertoárjuk is egyre igényesebb, egyre több veretes művet tartalmaz. A felcsendülő Kodály művek kiválasztása és előadása a galántai hagyományokat erősítik, méltók a Kodály Napok szellemiségéhez. Ma már bátrabban választanak a karnagyok a mai zeneszerző generáció nehezebb kompozícióiból is. Ezt a törekvést reprezentálják pl. Berkesi Sándor, Kocsár Miklós, Karai József, Szőnyi Erzsébet, Tillai Aurél, Tóth Árpád és Tóth Péter művei.

A verseny kiírása, a program összeállítása, a rendezvény szervezése, lebonyolítása most is, mint mindig Kodály szellemiségének jegyében történt. Ebben a szellemben készültek föl a kórusok is a megmérettetésre. A CSEMADOK országos és helyi szervezete szép ívű koncepciót valószínűsített meg az eseménysorozattal.

Az első nap kiállítás megnyitással indult, majd a híres deáki római katolikus templomi nyitó hangversennyel fejeződött be. Ezt követték a másnapi minősítő hangversenyek, a környező települések által szervezett önálló kórus koncertek, majd végül a zárónapi ünnepi koszorúzás és este gálakoncert.

Örömmel tapasztaltuk, hogy jeles politikusok és közéleti személyiségek is megtisztelték a rendezvényeket érdeklődésükkel, aktív részvételükkel, értékes gondolataik közvetítésével.

Kodálynak egy 1937. évi írása jutott eszembe a vidéki városok zeneéletével kapcsolatban. Mit tehet egy vidéki város? – teszi föl a kérdést. Nemcsak a zenekultúrát szolgálja, annál többet is tehet. Kodálynál a zene nem öncélúan jelenik meg, hanem az élet teljességének szerves részeként. Nemcsak a szellemi szomjúságot kell felkelteni és ébren tartani, hanem, a forrást megkeresni, többek közt olyan alkalmakkal, melyek élményt adnak – írja. Ezt az élményt többszörösen is megkaptuk a három nap alatt, az értékes gondolatok által ébresztett érzések által, a Kodály emlékművet „koszorúba foglaló” együtténeklés esőáztatta főlemelő pillanataival, a több száz torokból felszálló kodályi dallammal -Berzsenyi versére: „Nem sokaság, hanem lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat!”.

A kórusverseny magas színvonalát jelzi, hogy az öt fős zsűri – *Erdélyi Ágnes* (Veszprém), *Hartyányi Judit* (Budapest), *Kertész Attila* (Pécs), *Kneifel Imre* (Székesfehérvár), *Tóth Ferenc* (Komló) – a 16 kórusból 11 kórusnak ítélte oda az „Arany fokozatot”. Három együttes emellé még a zsűri dicséretét is megkapta igen magas pontszámaiért:

Kodály Zoltán Daloskör – Galánta, karnagy: *Józsa Mónika*

*Concordia
Vegyeskar*

– Komárom – karnagy: *Stubendek István*

*Füleki
Férfikar*

– Fülek – karnagy: *Fehér Miklós*

*Szent
Korona
Kórus*

– Ipolybalog – karnagy: *Molnár Ottó*

Összkar, vezényel: *Kertész Attila*

Különdíjban részesült a Galántai Kodály Zoltán Daloskör, a Komáromi Concordia Vegyeskar, a Komáromi Selye János Egyetem Kórusa (karnagy: *Orsovics Yvette*), a Nyitrai Konstantin Egyetem Magyar Kórusa (karnagy: *Józsa Mónika*), a Peredi Nőiakar (karnagy: *Jónás Katalin*). Karnagyi Különdíjat kapott *Csáky Antal, Molnár Ottó és Stubendek István*.

A fesztivál külön színfoltja volt Veszprém Város Vegyeskarának aktív jelenléte. Az együttes *Erdélyi Ágnes* vezetésével magas színvonalú előadásaival emlékeztetessé tette a nyitó és ünnepi hangversenyt, valamint a gálakoncertet. Az ő előadásukban hangzott el nagy örömünkre Kodály Kállai kettőse a Győri Széchenyi István Egyetem Filharmonikus Zenekarának kíséretével, *Herencsár Viktória* cimbalom művész szólójával és *Ménesi Gergely* vezényletével.

FOTÓ MÉZES RUDOLF

Nagy siker volt az említett együttesek tolmácsolásában felhangzó mű: Szijjártó Jenő a Zoborvidéki lakodalmas – tánc illusztrációval. Vass Lajosra is emlékeztek az együttesek három Kossuth – nótájával, *Józsa Mónika* irányításával.

Teltházás koncertek jelezték a közönség és az együttesek egymás iránti érdeklődését. Három napon keresztül újra egy nagyszerű hangulatú rendezvény sorozatnak voltunk részesei, mely felpezsdítette a város életét is.

A sok nehézség ellenére – az idei sem kivétel! – a rendezésben óriási szerepe volt a CSEMADOK kitartó, szervező tevékenységének, kiemelten a helyi szervezet töretlen, lelkes munkájának. A rendezők a programokat gördülékenyen, precízen szervezték, köszönet érte a Főbizottságnak, a Szervezőbizottságnak, a Műsorbizottságnak és kiemelten az egész rendezvényt összefogó titkárnak, *Mézes Rudolfnak*.

Várjuk a következő Kodály Napokat 2017-ben!

Kertész Attila

Püspökladányi Kórusfesztivál

2014. április 25-26

„Tele volt a város óvónővel”

Többször elhangzott a fenti mondat április utolsó hétvégéjén amikor 25-én a városban megrendezésre került az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” címmel az Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesülete és a Püspökladányi Művészeti Óvodák közös szervezésében a XX. Országos Esztétikai Tanácskozás és az ONME Egyesület XV. ünnepélyes közgyűlése. A tanácskozás témája: *Visszatekintés, számvetés az egyesület 15 éves munkájáról*.

A program nyitásaként Oláh Petronella mondta el Nagy László: Csodafüű szarvas című versét. Ezt követően archaikus felvételtől hallhattuk Bartók Bélát akinek üzenete ma is kell, hogy éljen: Csak tiszta forrásból! Megnyitó beszédet *Bodó Sándor* országgyűlési képviselő mondott. *Paszkoszné Kulcsár Andrea* vezető főtanácsos, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közoktatásért Felelős Államtitkárság Közoktatás Irányítási Főosztályának óvodai szakreferense köszöntötte az egyesület jubileumi évében. „Hol volt, hol nem volt, történet a XX. század végén és a XXI. század kezdetén” címmel hallhattuk az egyesület elnökének, *Nagy Jenőné* igaz meséjét az egyesület múltjáról, eredményeiről, kapcsolatairól.

A konferencia során a püspökladányi óvodások és óvodapedagógusok köszöntő műsorát láthatták résztvevők, Műsoruk címe: *Hívogat a csalóány...A plenáris programzáró akkordja a kicsik – nagyok közös tánca volt, a zenei aláfestését a Pengetős citera zenekar biztosította.*

Délután a hét tagóvodában összesen nyolc szekcióban folytatódott a szakmai program.

A nap zárásaként az egyesület ünnepi közgyűlését tartottuk. Itt került bemutatásra a *Visszatekintés, számvetés* című, az egyesület múltját összefoglaló jubileumi emlékkönyv. A vacsora hangulatát emelte a Kenderkóc együttes táncosi által vezetett táncbázis, és a Sárreti Népi Együttes műsora.

Papp Lászlóné intézményvezető beszámolójából idéztünk.

Az Óvodapedagógusok III. Országos Kórusfesztiválját

április 26-án tartották

Püspökladány Római Katolikus Templomában

Az Óvodapedagógusok Kórusát elsősorban 2009 májusában köszönhetjük ilyen ünnepélyes keretek között Püspökladányban. Az ország különböző területeiről öt város egy-egy óvodájának kamarakórusa lépett fel emlékezetesen szép sikerrel. Abban az évben volt éppen tíz éve, hogy megalakult az Országos Szakmai Egyesület és feladataik sokszínűségét jellemzi éppen egyik fő célkitűzésük az „Óvodai Nevelés a Művészetek Eszközeivel” való megvalósítása. Azóta töretlenül és eredményesen folytatják munkájukat e cél érdekében, *Nagy Jenőné* vezetésével. Forrai Katalin tanítványaként elhivatott követője annak a szellemiségnek, elhivatottnak amit a nagy tanítómester, Kodály Zoltán tanításai és koncepciója alapján elsajátított, a napi gyakorlatban alkalmazott és világszerte megismertett.

Az óvónők napi munkáját át- meg átszővi az ének és a zene, naponta szerepelnek a kicsinyek előtt, őket is dalra bátorítva. Nyilvános szereplésre nemigen van alkalmuk, mégis a zene szeretetének igen szép megnyilvánulása, hogy sok munkájuk mellett időt szakítva kórusba tömörülnek, és alkalmanként bemutatkoznak. Élő hagyomány kialakulásának mondhatjuk, hogy 3 év múltával megtartották a II. Kórusfesztivált, és a következő 3 év elteltével, most 2014-ben ismét ünnepi fesztiválra érkezett, örömdalosan immáron tíz kamarakórus Püspökladányba. A nagyon szép, ízléses ruhákban, finom színekben tündöklő különböző kórusok az *Összkar* felállításában, elbűvölő látványt nyújtottak. Az egységes csengő hangon megszólaló „Glória szálljon a mennybe fel” kánon lendületes előadása nagy tetszést aratott.

A megjelenteket *Dombi Imréné* polgármester asszony köszöntötte, méltóképp kiemelve a kóruséneklés jelentőségét, egyúttal köszönetet mondva a házigazda tisztét ellátó város óvodáinak. Ezen a rendezvényen emlékeztek *Forrai Katalinra*, halálának 10. évfordulóján.

Nagy Jenőné elnök, az egykori tanítvány „Vigyétek a fáklyát!” című előadásával, értéktároló gondolatokat elevenített föl. Dr. Márkusné Natter-Nád Klára mint pályatárs személyes emlékeket felidézve emlékezett Forrai Katalinra. Egy rövid filmmel Padosné Kiszela Edit múzeum igazgató bemutatta a Táplánszentkereszten lévő Forrai Múzeumot. A rendezvényt jelenlétével megtisztelte Kati néni fia, Vikár Tamás és családja.

A hangverseny során az énekkarok, egymást követően szerepeltek, jól kiválasztott műsoruk igényes előadásával. Rövid bemutatkozásukból idézünk.

1. **Ágoston Női kar, BUDAPEST**

Vezetőjük Tóthné Bokor Éva 2010-ben vette át a kórust és így nyilatkozik: Fő célkitűzésem az örömteli, vidám éneklés. Minden héten próbálunk, elsősorban kórusműveket éneklünk. A többszólamú éneklés nem könnyű feladat, de nagyon hasznos minden kollégának. A hangképzésre több időt kellene fordítanunk, de így is sokat fejlődtünk. Óvodánkban minden rendezvényen éneklünk, és vannak hangszer kíséretes műveink is. Boldogok vagyunk, hogy énekelhetünk a fesztiválon.

Műsoruk: Őszi dal, Kodály Zoltán: Nyulacska, Szőnyi Erzsébet: Hol lakik kend...

2. **Dana - dana Óvónői kórus, HATVAN**

A kórus 2007-ben alakult négy intézmény óvodapedagógusaiból. Kis óvodánkban már korábban is szívesen énekelünk egy-egy alkalommal, hogy az évszakokhoz tartozó ünnepeket, jeles napokat színesítsük. Ekor még javarészt a gyermekeknek ajánlott zenehallgatási anyagból

válogattunk. Később, amikor intézményi összevonásra került sor, kibővültek lehetőségeink. Célunk volt, hogy megismertessük és megszeretessük a gyermekekkel, a közönséggel a kóruszenét. Ekkor választottuk a „Dana – dana óvónői kórus” nevet. Az alkotás öröme szinte észrevétlenül formálta együttesünket, nagyon gyorsan összeszokott, baráti közösséggé váltunk. Repertoárunkat leginkább a népdalok, népdalfeldolgozások, Bartók, Kodály és más magyar zeneszerzők művei alkotják. Idő közben változott a tagok összetétele. Jelenlegi tagjainkat a Hatvani Vározkapu Óvoda és a Hatvani Százszorszép Óvoda óvodapedagógusai alkotják, akiknek elkötelezettségét az is bizonyítja, hogy a 9 tag közül öten más városi kórusokban is énekelnek. *Vezető: Csirmaz Andrea*

Műsoruk: „Lesz belőled menyecske” – Felvidéki népdalcsozor; Sok számos esztendőket – népdal köszöntő.

3. Forrai Kamarakórus, SÁTORALJAÚJHELY

A Hétszínvirág Óvoda Diana művészeti tagóvodájának kórusa 2007-ben alakult. Azóta rendszeresen fellépünk városunk rendezvényein. Igyekezünk felkutatni lakóhelyünk környéki ritka zempléni és hegyközi népdalokat, melyeket citerakísérettel énekelünk. Egyre több Jeles napokhoz kapcsolódó dalokat, kánonokat tanulunk. Megszerettük Kodály Zoltán gyermekdalokra épült kórusműveit, zongorakísérettel feldolgozott népdalait, Bartók Béla, Bárdos Lajos kórusműveit. Óvodánkban az ovikoncertek alkalmával éneklésünkkel a gyerekek számára kívánunk esztétikai élményt nyújtani. *Vezető: Nagy Péterné*

Műsoruk: Hegyközi népdalcsozor: Szól a figemadar, mindjárt megvirrad már..., Fonóházunk fehérre van meszelve..., Lányok ülnek a toronyba gyöngyös bokrétával...

Kodály Zoltán Bicinium: Hess, páva, hess, páva..., Kodály: Madarak

4. Gyöngyöskoszorú Népdalkör, MIKÓHÁZA

A zene szeretete mindannyiunkban megvan. Az óvodai ünnepeken rendszeresen részt veszünk, igyekezünk élményt nyújtva zárni egy-egy évszakot, de ezen kívül szívesen zenélünk, énekelünk, amikor csak tehetjük. Mikóháza gazdag néphagyományokban és népdalokban. Ezek felkutatását, gyűjtését, megőrzését és továbbadását a felnövekvő nemzedéknek nagyon fontosnak tartjuk. Gazdag népdal kincsünkéből most egy olyan népdalt hoztunk, ami a Bózsva patakunkról szól, amelyről óvodánk a nevét kapta. A második énekünknek azért választottunk egy kánont, mert úgy gondoltuk, hogy azt jó színvonalon elő tudjuk adni, s hangulatában, tartalmában méltó a helyhez és az alkalomhoz. *Vezető: Hutkai Dánielné.*

Műsoruk: Sej, leveles a Bózsva vize...citerával kísérve; Gárdonyi Zoltán: Tartsd meg hazánkat Istenünk – Kánon

5. Zöldpántlika Kamarakórus, JÁSZLADÁNY

A Zöld pántlika, amatőr kórus, nevelőtestületünk tagjaiból áll, akik nem állandó tagok, időnként változnak. Lassan már nyolc éve működünk így együtt, de komolyabb szereplésen, megmérettetésen még nem vettünk részt. Többnyire óvodai rendezvényeken, ünnepeken örvendeztetjük meg vendégeinket és óvodás gyermekeinket énekes előadásunkkal. Próbáinkat az ünnepekörhöz kapcsolódóan tartjuk, melyek mindig nagyon jó hangulatban telnek. Örömmel fogadtuk a lehetőséget a kórusfesztiválon való részvételre. Úgy gondoljuk, hogy az összeállított dalcsoportnak, a kórustagok odaadó munkájának köszönhetően méltón tudjuk képviselni nemcsak óvodánkat, hanem a jászságot is. Vezető: Nagy Ágnes

Műsoruk: Jászkunsági gyerek vagyok..., Tavasz szél..., Érik a szőlő..., Ősszel érik..., Erdő, erdő, de magas ..., A Csitári hegyek alatt..., A jó lovas katonának; A juhásznak jól van dolga...

6. Kunrózsa Kamara Kórus, KARCAG

A kamarakórus 2011 szeptemberében alakult, a karcagi Madarász Imre Egyesített Óvoda óvodapedagógusaiból. Célunk: az együtténeklés örömeinek megélése, a stressz oldása, valamint a zenei önkifejezés fejlesztése és az egyöntetű, tiszta éneklés elérése. Rendszeresen szerepelünk, évszaki koncerteken, galéria megnyitókön, városi rendezvényeken, hangszeres művekkel és dalokkal. A karcagi művészeti óvodák közös rendezvényén a „Komázón” is részt veszünk, évente. A püspökladányi Kórusfesztiválon 2014-ben első alkalommal veszünk részt. Vezető: Nagyné Varga Csilla.

Műsoruk: Fekete zsendelyes, fekete zsendelyes..., Réten, réten..., Kisújszállás körül van ibolyával...., Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak... (pásztor furulya kísérettel)

7. „Istenszülő Oltalma” kamarakórus, EDELÉNY

2006-ban alakultunk nevelőtestületünk közös elhatározása alapján, kórusunk tagjai a nemes zene iránt elkötelezett pedagógusok. Repertóriumunkban egyházzenei művek, népdal feldolgozások, valamint hazai zeneszerzők művei egyaránt szerepelnek. Óvodánk ünnepein rendszeresen zenei élményben részesítjük a hallgatóságot, de emellett jelentős szerepet töltünk be Edelény város zenei életében. Műsorunk az évek során színesebb, színvonalasabb lett. Vezető: Flaskó Attiláné.

Ez alkalommal a kórus vegyeskarként szerepelt, együttműködve a Szent János Görögkatolikus Gimnázium és Szakközépiskola néhány férfi pedagógusával.

Műsoruk: Akathisztosz Himnusz, Velünk az Isten kezdetű görögkatolikus liturgikus ének szláv feldolgozása.

8. Alsójózsa Rokolya Kamarakórus, DEBRECEN

Kórusunk, óvodánk pedagógusaiból és volt óvodásainkból áll, akik népi hangszer tanszéken tanulnak a MEA zeneiskolában. Karvezetőnk

Magyari Ágnes népzeneész, zenepedagógus, akivel kapcsolatunk akkor alakult ki, amikor az ő gyermekei jártak óvodánkba. A gyermekek, azóta már iskolába járnak, de a jó kapcsolat megmaradt, és Ági, azóta is segíti kórusunk felkészülését a fellépésekre, bevonva volt óvodásainkat is. Ezek a próbák, fellépések nagyon építő jellegűek pedagógusaink számára, művészeti élményt jelentenek közösségünknek.

Műsoruk: Rábaközi dalok

9. Szivárvány Kamarakórus, GYŐR

A Győri Bartók Művészeti Bázisóvodában, 2002-ben alakult meg kis óvónői kórusunk. 2006-tól a szülők is bekapcsolódtak a kórusmunkába. Három éven keresztül szülői – óvónői vegyeskarként, majd 2009-től női karként működünk. Az egyszólamú dalokon, népdalokon túl egyre összetettebb művekkel ismerkedtünk meg. Repertoárunkban madrigálok, kánonok, többszólamú darabok találhatók, örömmel válogatunk Bartók és Kodály művekből. Nemcsak az óvodai ünnepélyeinket színesítettük, hanem néhány városi rendezvényen is részt vettünk. A kórusélet által fantasztikus kötődés alakult ki a szülők- pedagógusok- és a gyerekek között. Nemcsak az ünnepeinket szépítettük meg, de hetente egy alkalommal igazi kórus műhely munka tárul fel a kicsik előtt. Műsorainkat mindig úgy állítjuk össze, hogy a gyerekek is tevékeny szerepet kapjanak benne. (Tánc, ritmus kíséret, ének stb.) Ezzel hirdetjük hitelesen a zene szeretetét, felemelő erejét! 2008-ban a Művészetek Palotájában, Budapesten is felléphettünk. Kórusunkat mindig jó szakemberek irányították, így 2002-2011-ig Várszeginé Gáncs Erzsébet a Nyugat-Magyarországi Egyetem zenei tanszékének tanára, majd Gyökér Krisztina a Kálvária Úti zenei Általános Iskola ének tanára. Művészeti vezető: *Halász Katalin*.

Műsoruk: Szigetközi népdalcsozor; Kodály Zoltán: Katalinka

10. Rozmaring Énekegyüttes, PÜSPÖKLADÁNY

A püspökladányi Egyesített Óvodai Intézményben 2002 óta működik a zenei munkaközösség az énekelni szerető óvodapedagógusok részvételével *Gombosné Kálóczy Róza* vezetése alatt. 2004 október 1-én, éppen az intézményünk bázisóvoda avató ünnepségén szerepeltek tágabb közönség előtt. Azóta rendszeresen résztvevői az intézmény sokrétű rendezvényeinek. Megyei szakmai napokon szintén több alkalommal közönlötték már színes dalcsozorral a hozzánk érkező vendégeket. Bemutakoztak már szakmai konferenciákon is. 2007 áprilisában Szolnokon a Nemzetközi Esztétikai Konferencián, 2008 októberében Budapesten az Országos ének-zenei Konferencián arattak szép sikert, azóta is résztvevői ezeknek az őszi és tavaszi konferenciáknak, valamint a városi ünnepségek rendszeres fellépői is. A Rozmaring énekegyüttes nevet 2008 augusztusában választották, amikor az óvónők kamarakórusa négy hangszeres fiúval kiegészülve meghívást kapott a Művészetek Palotájába,

a VII. Nemzetközi Nevelésügyi Kongresszus kísérő programján való szereplésre. Ezen a rendezvényen a győri énekkarral együtt ők képviselték a Művészeti Óvodák Egyesületét szép sikerrel. A kórus létszáma 22 fő.

Műsoruk: Bartók Béla: Röpülj páva és Balatoni népdal csokor.

A hangversenyt közös énekkel fejezték be, majd a közönség elismerő, hosszas tapsa után, valamennyien átvonultak a *Katica Óvodába*. Annak a kertjében állították fel három éve a kopjafát, egyik oldalán Kodály Zoltán emléklakettel. Most 2014-ben avatták fel ünnepélyesen a másik oldalon – Forrai Katalin – nevével elhelyezett emléklakettet, (Győrfi Ádám alkotása).

„Emlékezni és emlékeztetni kell tanítóinkra” címmel mondott igen megható emlékbeszédet *Papp Lászlóné*. Az óvodások éneke zárta a megemlékezést. Erre a feladatra *Gombosné Kálóczy Róza* és *Dombi Imrené* készítette fel a kis szereplőket.

Befejezésül idézünk *Papp Lászlóné* intézményvezető beszámolójából:

Az Óvodapedagógusok Országos Kórusfesztiváljának 2009 óta rendezője és házigazdája óvodánk és a Rozmaring Énekegyüttes.

Nagy feladat volt intézményünk életében most 2014-ben, ennek a három napos rendezvénynek a megszervezése. Az ország minden részéről, összesen 42 településről érkeztek hozzánk óvónők. Már csütörtökön este megérkeztek az első fecskék, akik a legmesszebről indultak, az ország nyugati részéből. Pénteken 220 fő regisztrált résztvevő volt, rajtuk kívül az előadók és a mi dolgozóink. Szombaton még többen lettünk, hiszen megérkeztek azok a kórusok is, akik a konferencián nem, csak

a Kórusfesztiválon vettek részt. Sok- sok időt energiát és szeretetet fordított minden dolgozónk a sikeres megrendezésre. Köszönet érte mindannyiuknak: az óvodapedagógusoknak azért, mert mély szakmaiságukkal öregbítették intézményünk hírnevét a szekció programokon, felkészültek a művészeti élményt nyújtó produkciókkal és felkészítették a gyermekeket a csodálatos kis műsorokra. Ők koordinálták a vendégek elszállásolását is.

A dajka néniknek volt köszönhető a rend, a tisztaság, a zavartalan étkezés, a konyhai dolgozók köszönetet érdemelnek azért a sok- sok finom falatért. A karbantartók biztosították az épületek, az udvarok rendjét, a felújítások határidőre történő elvégzését. A gazdálkodásban dolgozók a regisztráció lebonyolításáért. Köszönjük a város minden érintett intézményének, vezetőjének a korrekt, szíves együttműködést.

E sorok írója abban a megtiszteltetésben részesült, hogy mindhárom Kórusfesztivál meghívottja volt. Ragyogó élményt jelentett az óvónők sugárzó szeretete, mely megnyilvánult felkészült éneklésükben, igényes szereplésükben, és teljes magatartásukban.

Összinté elismerés illesse az óvónőket akiknek ének-zene szeretete, kóruséneklési kedve ilyen szép produkciókat eredményezett. Kívánjuk, hogy példamutatásuk mindinkább követőkre találjon, megvalósítva nagy példaképeink szavait: „Az éneklés szebbé teszi életünket!”

Márkusné Natter-Nád Klára

Kárpátaljai Koncert

Az Összetartozás és Pünkösöd jegyében Kárpátalján

„...Óh, hazám, mikor fogsz ismét tenni egy sugárt, egy kis fényt megrozs-dásodott nevedre?...” /Petőfi Sándor: A magyar nemzet/

A pécsi Mecsek Kórus a trianoni békeszerződés aláírásának 94. évfordulóján átlépte az ukrán határt, hogy néhány napra őseink országába vigye közös örökségünket, a szívből áradó zenét, megtisztelve ezzel a Kárpátalján ma is egymással békében élő honfitársainkat. Hála a magyarság kincseit 94 éve – lényegében elszigetelten – őrző családok, felekezeti és világi vezetők munkájának, Kárpátalja falvaiban mindvégig otthon érezhettük magunkat. A nagydobronyi házak lugasai, a mosolygós és közvetlen emberek és a köztereken, parkokban található emléktáblák, melyek közül majdnem mindegyiket a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség állíttatott tanúbizonyságai annak, hogy „itt élnek, halnod kell”. Ebben a szellemiségben végzi értékmegőrző és értéktermelő tevékenységét a három éve alakult Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület, akinek a meghívására érkezett együttesünk Kárpátaljára.

A koncertkörút során elsőként, június 4-én, az évfordulón, a Beregi járásban található *Nagybégány* görögkatolikus közösség vendégszeretét élvezhettük. Koncertünket áthatotta a gyászos évforduló és Kodály Zoltán műveinek felemelő valósága, így kivételes pillanatokat éltünk át a hívő közösséggel együtt. A templomkertben kedves fogadtatás várt ránk a helyi vendéglátók felajánlásából, amelyet ezúton is köszönünk nekik és lelki vezetőjüknek, Marosi István parochusnak.

Utunk másnap a nagyszőlősi járás központjába, *Nagyszőlőstre* vezetett, ahol megismerkedhettünk a nagyszőlősi római katolikus templom történetével, hallhattunk a Perényi családról és megtekinthettük a Bartók emlékszobát, amely Bartók Béla itt töltött gyermekéveinek és korai munkásságának állít emléket.

A kiállított meghívó tanúbizonysága szerint például a „kis Bartók Béla” 2. osztályos tanulóként koncertezett a Nagy-Szöllősi M. K. Polgári Iskola dalestélyén 1892. május 1-jén. Innen később tanárai javaslatára nagyobb városba költöztek (Pozsony), hogy tovább fejlődhessen zenei tudása.

Az esti órákban minden padosor megtelt a római katolikus templomban, még a Felső-Tisza vidékéről is érkeztek vendégek. A szeretetteljes fogadtatás megható élmény volt a kórus számára, csakúgy, mint a vastaps a koncert végén, amely szolistánkat, Nagy Johannát (Pécsi Tudományegyetem opera szakos hallgatója) és orgona kísérlónket, Szóke Szilviát (Pécsi Tudományegyetem orgona szakos hallgatója) is köszöntötte, ugyanis Szokolay Sándor: Gloria című műve az egész hallgatóságot lenyűgözte. Bán Jónás atya egy Kárpátaljáról származó Biblia fordítással ajándékozta meg az együttes karnagyát.

Nagyszöllősen a Bartók emlékszoba

A két koncertnapot egy kiránduló nap követte, amely során csodálatos nyári napsütésben tekinthettük meg a híres, bevehetetlennek vélt Munkácsi várat, Feszty Árpád: A magyarok bejövetele című remekműve alkotásának körpanoráma helyszínét, a kendereskei kilátót, valamint a Vereckeai hágót. A kórust az a megtiszteltetés érte, hogy Popovics Béla a kendereskei kilátó, mint a Feszty körkép vázlat helyszínének felfedezője, Magyar Örökség Díjas helytörténész, a helyi cserkészmozgalom aktív szervezője velünk töltötte egész napját. Így megismerhettük a bejárt helyszínekhez fűződő történelmi körülmények izgalmas részleteit; láthattuk például Kazinczy börtönablakát és elénekelhettük Kodály Zoltán: Szép könyörgés című művét (Balassi Bálint versére) abban a teremben, ahol Thököly Imre és Zrínyi Ilona megesküdték. Közös történelmünk sorsfordító pillanataiba kalauzolt el minket idegenvezetőnk, akit örökre a szívünkbe zártunk, ahogyan a Vereckeai hágóról szemünk elé tárult végtelen vadvirágos, hegyes-dombos tájat is. Hirtelen a szavunk is elakadt, csak csendben üldögéltünk a lépcsőkön, eltűnődve a hosszú úton a valódin és a történelmin, ami innen vezette őseinket a gazdag Kárpát-medencébe. A hely szellemének adózva kitűztük a Mecsek Kórus zászlaját az emlékműre, majd elénekeltek Kodály Zoltán ideillő művét, az Ének Szent István királyhoz címűt, végül a Himnusszal búcsúztunk.

Az együttes hátalattal szívvel tért haza, a nagydobronyi Irgalmas Szamaritanus Gyermekotthon Vendégházába, ahol ezúttal is finom vacsorával vártak bennünket vendéglátóink. Másnap a nagydobronyi sétánk után találkozhattunk a gyermekotthonban nevelkedő leányokkal, akik kedves műsort adtak számunkra. A gyerekeknek kórusunk is énekelt, majd beszélgettünk velük, átadtuk apró ajándékainkat, amelyeket nekik szántunk. A délutáni úti cél Ungvár volt, majd az esti koncert helyszíne, *Tiszasalamon*. A református templom kapuja előtt egy fából faragott Szent István szobor fogadott minket, emlékeztetve minden arra járót összetartozásunkra. Koncertünk hírére ismét rengetegen gyűltünk össze, mindemellett külön öröm volt számunkra, hogy Kovács Miklós is megtisztelt minket jelenlétével. A koncert csúcspontjának tekinthető Petőfi Sándor versére írt „A magyar nemzet” értő fülekre és érző szívekre talált; mely után a megnyugvást Kodály Zoltán Esti dalának felcsendülése hozta, melyet a közönség állva tapsolt meg. Kótyuk Zsolt lelkipásztor köszönetét kifejezve, áldást mondott kórusunk tevékenységére, azt kívánva, hogy az ének is váljon áldássá a hallgatóság számára. Az együttes emelkedett hangulatban érkezett a szeretvendégség helyszínére, ahol a helyiek finom süteményei és gazdagon terített asztalok vártak minket. A tiszasalamoni vendéglátást közös énekléssel honorálta az együttes.

Pünkösöd vasárnap a beregszászi református templomban, az istentiszteleten szolgált a kórus úrvacsoraosztás közben, a többszáz fős gyülekezet körében. Taracközi Ferenc tiszteletes a szolgálatot megköszönve,

arra hívta fel a gyülekezet figyelmét, hogy a nemzeti összetartozás, mely oly fontos mindannyiunk számára, csak a Jóisten hatalmából és kegyelmének köszönhetően jöhet létre. Köszönete jeléül *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagynak átnyújtott egy szőttest, amelyen ez áll: „Isten áldd meg a magyart!”

A Mecsek Kórus repertoárja nemzetünk sorsfordulóit bemutató Kodály művekre és egyházi darabokra épült, ugyanakkor helyet kaptak benne népdalfeldolgozások, valamint vegyes kari, női kari kórus szerzemények egyaránt. A koncertkörút ívét, élménygazdagságát, a precíz és szeretetteljes szervezés biztosította számunkra.

Külön köszönet illeti Molnár Eleonórárt, a Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület elnökét a meghívásért, a kórus támogatásáért és az összetartozás napja céljából megszervezett program emlékezetes és rendkívül színvonalas lebonyolításáért.

A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület célja a közösségépítés, az ismeretek minél szélesebb körű terjesztése az összmagyarság s a kárpátaljai magyarság körében a nemzeti identitás megőrzése érdekében. Bízunk benne, hogy ezen cél elérésében kórusunk méltó támogatója volt a szervezetnek. Kárpátalját jó szívvel ajánljuk úticélként bármely zenei együttes számára.

Gungl Rita

60 éves Orosházán az ének-zene tagozat

Orosházán 1954 szeptemberétől működik a 3. sz. Általános Iskolában, mai nevén *Vörösmarty Iskolában* – ének-zene tagozatos képzés. Ez volt az országban a második, vagy harmadik ilyen iskola. Az első Kecskeméten nyílt, melynek emlékkönyvébe ezt írta Kodály Zoltán: „Régi gondolatom, hogy ha új rendet akarunk ebben az országban, akkor újjá kell születnünk a zenében is.”

Zenei értelemben újjászületést jelentett 1954 és 1955, amikor a tagozat, illetve a zeneiskola működése elkezdőthetett a városban. Ma, amikor az évfordulók ünneplésére készülünk látjuk, érzékeljük működésük pozitív hatását. Osztálytalálkozóikon az egykori tanítványok halálával és köszönettel emlékeznek itt szerzett hasznos, szép élményeikre.

Orosházán kellő figyelmet fordítottak a tagozat zavartalan beindítására, a személyi feltételek biztosítására. Kitűnő felkészültségű, elhivatott pedagógusok, *Pukánszky Jolán* és *Juhos Lenke* voltak az első énektanárok, az osztály tanítói feladatot pedig a legelismertebb tanítókra bízta. A kezdeti időszakban hangszertanítás is folyt zongora, hegedű és cselló tanszakon. Később a „zeneisek” többsége a helyi zeneiskolában kapott hangszeres képzést. A tagozatot elindító pedagógusok kiemelkedő

munkájukkal megalapozták annak jó hírét, tekintélyét. A tanulók neveltsége, szép éneklésük, az átlagnál jobb tanulmányi és sporteredményeik hamarosan népszerűvé tették a városban az iskolát.

1960-tól *Dinnyés István*, 1961-től *Dinnyés Istvánné* lett a tagozat ének-tanára. Ők több mint 40 évig, nyugdíjazásukig tanítottak itt. Hosszabb ideig tanított *Németh Katalin*, *Szalay Józsefné*, *Mosolygó Miklósné*. A tagozat mai tanárai: *Makó Ildikó*, *Dávidné Barta Szilvia* és *Tóth Margit*.

Az eltelt 60 év alatt 1500 gyermek részesült itt magas szintű zenei nevelésben, s lettek általa műveltebb, lelkiekben gazdagabb, a szépre, jóra érzékenyebb, fogékonyabb felnőttek. Kodályi gondolat: „... aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon”.

Az 1990-es évek végéig az itt végzettek közül több mint százan választották a zenei pályát élethivatásul, énektanárok, zenetanárok, hangszeres művészek, operaénekesek, szimfonikus zenekari muzsikuskok, könnyű zenészek lettek, vagy a zenei közelet egyéb területén dolgoznak.

Az iskola énekkara évenkénti rendszeres hangversenyei során számos neves művész szerepelt közreműködőként, így: *Jandó Jenő*, *Kótvé László*, *Elek Tihamér*, *Sin Katalin*, *Geiger György*, *Maros Éva*, *Szecsódy Ferenc*, és még többen mások. Többször tartottak szerzői estet, pl. *Szokolay Sándor*, *Karai József*, *Balázs Árpád* műveiből.

A kórus műsorán nagyobb lélegzetű művek is szerepeltek, így: *Süssmayr*: A nagypapa névnapja c. kantátája, melyet Sopronban énekeltek 1977 áprilisában. *Pergolesi*: *Stabat mater*-t a Zeneakadémián adták elő. *Kodály*: *Psalmus Hungaricus* c. művének előadásában Békéscsabán működtek közre. *Szokolay*: *Jobbítsd a nemzetet* c. kantátáját 2000. augusztus 20-án mutatták be a Szerző vezényletével.

Az énekkar vezetője, karnagya 1960 – 2002-ig *Dinnyés István* volt.

Itthoni szerepléseik mellett Európa 11 országában jártak.

Külföldi szereplések közül kiemelkedőek: Llangollen – kórusverseny; Várna – kórusverseny; Csíkszereda – Régi zene fesztivál; Belgrád – Radosst Europa- Európa Öröme fesztivál; Hollandia – fesztivál; Finnország, hangverseny 3 alkalommal.

A kórus vezetője az Utrechti konzervatóriumban több mint száz holland énektanár előtt tartott előadást a magyarországi zenei nevelésről, közben Kodály pedagógiai célzatú műveiből – Ötfokú Zene, Bicínia, 15 Kétszólamú, Tricínia, – énekelt bemutatót a kórus. A gyerekek számos belföldi és külföldi utazásának költségét minden esetben nagyfokú társadalmi összefogással, segítséggel sikerült elő teremteni.

Amikor eredményeinket vesszük számba, megállapíthatjuk, hogy a zenei tagozat nemcsak érdekes színfoltja a város közművelődésének, de sok estben meghatározója. Egy-egy társadalmi esemény, ünnepség, rendezvény szinte elképzelhetetlen a kórus fellépése nélkül.

Szőnyi Erzsébet a Zeneakadémia tanszakvezető professzornője meglátogatta iskolánkat. Magával hozta a karvezetős hallgatókat is. Elismerően nyilatkozott tapasztalatairól. Tanácsait, észrevételeit, buzdító, lelkesítő gondolatait megőriztük, s munkánkban vezérfonalként alkalmaztuk.

Mindig az általános lehetőségek között dolgoztunk, bár adódtak néha rosszabb körülmények is. Soha semmiféle többletet nem kaptunk sehonnan. Amit elértünk, azt a magunk erejéből, munkánkkal értük el. Az iskola igazgatója *Dancz Gyula* kiállt a tagozat érdekeiért, elismerte, értékelte, mindenben támogatta azt. Iskolánknak eredményes, munkával teli időszaka volt mindaz, amiről e feljegyzés emlékezik. Ezt szorgal-

mas tanulás, sok szereplés, utazás, tartalmas diákélet jellemezte. E sorok írója 2002-ben vált meg az iskolától.

A 60 év elteltével a tagozat ma is eredményesen működik. Vonzereje a sok egyéb lehetőség ellenére szinte változatlan. Igazolva ezzel is a kolályi koncepció életképességét és a zene csodálatos nevelőerejét!

Dinyés István

Emlékezés Andor Ilonára

Folyóvíz az élet...

Csodálatos cseremisz pentaton dallam, tömör, veretes szöveg – egyszerűségében mély és tiszta – a Bicinia Hungarica sorozat IV. kötetének ez a darabja. Nem véletlen, hogy a 110 éve született Liszt díjas, Érdemes és Kiváló művész, az Edison és Cohen díjas karnagy, a postumus Magyar Örökségdíjas pedagógus,

Pécsvárad Díszpolgára **Andor Ilona** legkedvesebb biciniuma volt.

Az 1949-ben általa alapított Kodály Leánykar – akik elsőként kaptak engedélyt Kodálytól a névviselésre – 1995-ben újra alakulva immár *Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórusa* névvel működik és nem szűnő tisztelettel és lelkesedéssel őrzi példaképe emlékét. Ez év tavaszán az „In memoriam Andor Ilona 110” jubileumi programsorozat minden alkalmával felcsendült a címben szereplő bicinium.

Először április 5.-én Kecskeméten a róla elnevezett utcában a Magyar Kodály Társasággal, a Kodály Intézettel és az Önkormányzattal karöltve koszorúztak.

dr. Ittész Mihály az MKT elnöke és *Mák Kornél* alpolgármester személyes hangú szavakkal méltatta Andor Ilona emlékét, *Erdei Péter* és *Kéri Laura* az Intézet nevében koszorút helyeztek el. Az ünnepség után dr. Ittész Mihály és Kéri Laura a Kodály Intézetben fogadta a kórust, ahol megtekintették az évforduló alkalmából összeállított a kórus tagjainak is sok újdonságot tartalmazó igényes kiállítás tárlóit, majd ének-léssel egybekötött korabeli mozgókép anyagokat néztek meg.

Április 11.-én a *Leővey Klára Gimnáziumban* ahol több, mint 40 évig tanított, a kórus és egykori tanítványai emlékeztek. Április 25.- én a budapesti *Tóth Kálmán utcában* a ferencvárosi Önkormányzattal – Bácskai János polgármesterrel – közösen tisztelegtek névadójuk emléke előtt, aki életével, elkötelezettségével, munkásságával követendő példát állított, akitől egész életükre ható élményeket kaptak.

Ezen kívül április 12.-én az *Óbudai temetőben* a Nemzeti Kegyeleti Emlékbizottság által helyrehozott sírnál közösen emlékeztek a róla elnevezett iskola kórustagjaival és zenei igazgatóságával és régi tanítványaival.

Három alkalommal hangversenyt is adtak. **Április 5-én**, Kecskeméten a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola Kórusaival (Aurin, Miraculum, Antanténusz). **Május 17-én** az iskola Díszteremében, meghívott vendégként léptek fel a róla elnevezett iskola évváró hangversenyén.

A kórus anyaiskolájában – Leővey Klára Gimnázium - az emléktábla koszorúzás előtt *B. Horváth Andrea* nyílt kóruspróba keretében tartott előadást Andor Ilonáról és munkásságáról, melyet **május 23.-án**, az Andor Ilona Ének – Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Iskola tanulóinak és érdeklődő tanárainak megismételt. A nagyszabású programsorozat egyik kiemelkedő eseménye az emlékhangverseny a Magyar Nemzeti Galériában a KÓTA szervezésében, betegség miatt, *október 12.-re* lett elhalasztva.

A IX. kerületben a Haller téri Szent Vince templomban emlékmisén énekeltek majd mini koncerttel örvendeztették meg a hallgatóságot.

Közreműködött Breinich Beáta és Krajnyák Dalma ének valamint Csörgei Miklós orgonán.

Az egykori énekes, tanítvány, a mai kórus karnagya így emlékezett róla a kecskeméti koszorúzáson:

„Neve, művészete összeforrott Kodály Zoltánéval, a két embert összekötő igen erős kapocs a gyermekek iránti elkötelezettség és szeretet volt. Annak idején „gyémántokat szóró asszony”-ként jellemezte őt a zenész- költő- barát *Raics István*, s ebből a gyémántból nekünk is jutott, de azok is részesültek akik lemezeit vagy koncertjeit hallgatva ismerték meg őt. Rám különösen sokat szórt, pedig csak a sors kiszámíthatatlansága okán kerültem keze alá gimnazistaként. Azóta sem nekem, sem a kórus tagjainak nincs más mérce, mint ő – akármilyen pályára állított is bennünket az élet. Azért élt, hogy Kodály és Bartók műveit a legmagasabb hőfokon tolmácsolja, ezeket számos lemezen, tv és rádió felvételeken az utókornak örökül hagyta, hogy ezzel is mintapéldát adjon.

Egy mindenkiért, mindenki egyért, volt egyik kedvelt mondata. Csak értünk élt, jókor reggel kezdte a Ranolderben, majd Leöveyben és otthon folytatta fáradhatatlanul a Tóth Kálmán utcában, szerényen, határtalan szorgalommal, kiemelkedő művészi adottsággal, igényességgel. Kezének rebbenését, szeme villanását, nézésének mélységét, szuggesztivitását kitörölhetetlenül, féltett kincsként őrizzük – Az erőt, mellyel emlékét őrizzük, belőle merítjük még ma is, és ezután is!”

B. Horváth Andrea

Kórustalálkozó

az Alcsútdobozi Arborétumban

2014. június 15-én

A 2001. óta közösséget alkotó Alcsútdobozi *Echo Kamarakórus* két évente szervez kórustalálkozót az Alcsúti Arborétum Kápolnájában. A zenei programot rendszerint képzőművészeti kiállítás gazdagítja, amelynek keretében idén a Színnel-Lélekkel Művészeti Egyesület alkotói mutatkoztak be. A rendezvény ékes példáját mutatja, miként lehet napjainkban is minimális költségvetésből varázsolni. A „varázsló” az aktív közéleti szerepet is betöltő kórusmenedzser, *Tóth Erika*.

A baráti találkozó helyszínéül az egykori alcsúti Habsburg nyaraló – manapság arborétum – neoromán stílusú kápolnáját választották. Napjainkban a kisebb méretű, igen jó akusztikájú templom immár kulturális funkciót tölt be, a szakrális események egyre inkább háttérbe szorulnak. Nyáron havonként várják a nagyközönséget egy-egy jelentős előadóművész estjére.

A júniusi hangversenyen öt kórus énekelt, karnagyaik vezényletével: Az Alcsútdobozi *Echo Kamarakórus* – *Kiss Ferenc*; a Biatorbágyi Szakály Mátvás Férfikar – *Feleki László*; a Bicskei Josquin Kórus – *Csizmadia László*; a Tárnoki Gaudium Kórus – *Szinyéri Judit*; és a Törökbálinti Cantabile Vegyeskar – *Vékey Marianna*.

A gazdagon válogatott program keretében előadásra került művek Josquin-tól Bárdos Lajosig, Pitonitól Liszten át Karai Józsefig szólaltak meg, igényes, szép előadásban.

Zárószámként az Összkar Kodály Zoltán, Esti dalát adta elő. Vezetőnyelt: *Kiss Ferenc*. A műsor során zongorán kísért e sorok írója,

Nagy Márta

Háry János kalandozásai a Dóm téri metróban és a kártyavárban

Előzetes hírekből, sajtónyilatkozatokból, a napi sajtóban megjelent utólagos friss beszámolókból, kritikákból értesülhetett az Olvasó az idei Szegedi Szabadtéri Játékok Háry János produkciójának néhány érdekességéről. Ezek közül mindenekelőtt azt verték nagydobra, hogy a világhírű francia színész, *Gérard Depardieu* alakítja Napóleont. Nos, aki nem csak olvasott róla, hanem jelen is lehetett az előadások egyikén (például az eső által éppen csak megkímélt augusztus 2-án), tanúsíthatja: a sztárszerepeltető „trükk” bevált, s egy jócskán bővített, egy ide kitalált figura, a francia seregben szolgáló székely legény tolmácsolásával kétnyelvűre kerekített jelenettel gazdagította (?) és egy dallal (*Ó, te vén süllülülü* – Napoleon dala) szegényítette az amúgy is alaposan átfazonírozott daljátékot. De kezdjük az elején!

Nagy szürke tér, két oldalt hatalmas M-betű keretű lépcsők, metró M-ek a falon, a szín háttér falán kerek, hajókajüt szerű ablakok és a megállók neve. Jobbról balra haladva: Határút – Bécsi út – Francia út – Bécsi út – Végállomás [Nagyabony, Magyarország]. Az 1928-as felújításhoz írt, később *Színházi nyitány*ként önállósult zenekari előjáték szólal meg, s közben ballonkabátos nők s férfiak lepik el a metrócsarnokot. *Juronic Tamás* koreográfiája – amikor a zene olyan karakterre vált – néptáncos elemekkel bővül. Aztán előkerül három láthatósági mellényes takarító, akik műszak végén járva valami ócska kannás bort isznak, s ócsárolnak, és várják János bácsit, de az öreg csak sokára érkezik cilinderben, „ferencjósában” mint egy kiszolgált cirkuszigazgató – az utolsó járattal. Igen, begördül egy szovjet gyártmányú kék metró-kocsi a szín hátsó részére a korábban szétvált fal helyén (amint az előadás folyamán még néhányszor!) – János be, utasok el...

Öszintén szólva erőltetettnek éreztem ezt a kezdést (mely a záró jelenetnek is keretet adott), a kocsma (esetleg, hogy aktuálisak legyünk: romkocsma) helyett. Öreg Háry, Király Levente anekdotázó meséléséhez persze mégis elég egy meghitt sarok a hatalmas színpadon (vagyis nem a hangosbeszélőbe kiáltja bele a meséjét). De beláttam: modernnek vagyunk, élünk a technikai civilizációban, rohanunk a hétköznapokban, s e rohanások egyik jellegzetes színhelye a nagyvárosokban valóban a földalatti vasút a maga személytelen tömegével. Aki ott él, dolgozik, vagy csak közlekedik, az is vágyik a legendákra, mesékre. A mai ember ebbeli vágyát ki is éli tévés szappanoperákkal, fantasztikus filmekkel és a bulvárlapok sztár-történeteivel. Meg is jelent ezek hatása a szegedi szabadtéri Háry-előadás néhány pillanatában, Béres Attila rendező és munkatársai jóvoltából. A revü-szerűen „megfogalmazott” jelenetekben (pl. – bár részben néptáncosan – még Marci bácsi *Bordalá*hoz is, vagy

A *császári udvar bevonulásakor*) és Hány Superman-figuraként való szállodosásában a táncosok feltartott karjain a Nixbe (vagyis az érkező metrószerelvény alá) ugrani akaró Mária-Lujza után (ismét csak a *Nyitányból* vett zenére) a popularitás felé vitték a látványt, nem bántóan, sőt inkább némi iróniával. Kifejezetten jó ötletnek bizonyult, hogy a vad mén megszelídítését nem közvetlenül próbálta megjeleníteni a rendezés holmi bábukkal vagy vetítéssel, hanem a bámuló-szörnyülködő tömeg reakciójával érzékeltette – csak egy kicsit hangosra sikeredett ez a reakció, ezért a szellemes lovagló-zene kevésbé érvényesült a kívánatosnál, pedig most a hangosítás jó volt. Ezután a bájosan „pukedlizó” cirkuszi fehér pónivá szelídített Lucifer valóságos megjelenése a Hány kezében lévő vezetősáron kellő derűtséget váltott ki a közönség körében.

Az operaszínpadon zenei előadásra összpontosító, ezért látvány szempontjából statikusságra hajlamos jelenetek megmozgatása a hatalmas szegedi játéktéren mindenképpen szerencsés megoldásnak mutatkozott, s talán azoknak a figyelmét sem vonta el teljesen a zenei történésekről, akik nem ismerik töviről-hegyire a darabot. Így hangzott el a vált „eseményé” az egyik tartalmi mottónak számító *Tiszán innen, Dunán túl* duett is. Még az ének-páros is fordult néhányat, ahol a zene jellege engedte-kívánta.

Nem első esetben találkozhattunk egyes zenei tételek felcserélésével. Olykor meggyőző, az adott színpadi koncepció alapján indokolt lehet a zeneszámok áthelyezése. Más esetekben azonban gyengítheti az eredeti dramaturgiai szerepét az adott dalnak. A Második kalandban Örzse dala a kétfejű sas etetésekor (*Hej, két tikom tavali*) mintegy ironikus válasz Mária Lujza érzelmes rokokó menüett-dalára, a *Kukuskámra*. Ez utóbbi most nem a fenséges asszony érzelmeit volt hivatva érzékeltetni a jelenet elején, hanem a vége felé Ebelasztin galamb-posta küldését kísérte. Kisebb seregnyi madár röppent fel, amikor a báró a hadüzenet átadásának hírért küldte el Napóleonnak. Ebelasztin szerepében Gálvölgyi János nem kevésbé változtatott-feldúsított szöveget kapott, de remek kis dalától (*Hagyj békét viaskodó, ó*) sajnos megfosztották. Pedig a zeneszerző nyilván zenei téren is több szereplőt akart jellemezni legalább egy-egy szituációban, s ezzel érzelmileg is gazdagítani a daljátékot, a francia császár és kamarása esetében éppen a helyzetkomikumhoz közelítő gunyos hangvétellel.

Az is a mozgalmasság és a látvány elsőbbségét jelezte a rendezői koncepcióban, hogy a kórus nem a pódiumon vett részt a színpadi akciókban, hanem a zenekari árokban foglalt helyet, hangi teljesítményüket így nem terhelte a színpadi mozgás, helyettük is a tánckar adta a mozgóképet.

Amikor a Hány daljáték terve megszületett, Paulini Béla és Harsányi Zsolt a Nemzeti Színháznak ajánlotta fel a darabot, de éppen a zene, pontosabban a zenekari anyag igényessége miatt került át az Operához

Radnai Miklós igazgató jóvoltából. Már 1926-ban is volt nem-operai főszereplő: Nagy Izabella Őrseként. Azóta sem az első eset volt a szegedi előadás, amikor az énekes főszereplők – a Marci bácsit alakító Bede Fazekas Csaba kivételével – nem „operisták” voltak, de itt a tömegeket vonzó (kétszer négyezer néző, s bizonyára akadt volna még egy-két telt-háznyi érdeklődő) szabadtéri előadáson, a nagy mozgásigényű rendezői koncepcióhoz, jó szövegmondású, operettben, musicalben járatos énekes-színészekre bízni valóban célszerű volt. A címszereplő Homonnay Zsolt első dalánál (*Piros alma leasett a sárba*) ugyan zavaró volt, hogy musicales hangvétellel szólaltatta meg s a zenei frázisokat széttördelte, de a későbbiekben jobbnak mutatkozott zenei szempontból is. A *Fel-szántom a császár udvarát* szokatlan módon, de számomra meggyőzően, „forradalmian” hangzott: a lakodalmi asztalra ugorva nem panaszdal-ként, hanem kemény hangvételi vádiratként kezdte Hány-Homonnay, s az „ima” transzcendens emelkedettségéhez szükséges hangváltást is elég jól eltalálta. Őrseként Bordás Barbara került legközelebb a sallangtalan, ám művészi népdaléneklés ideáljához. Bucci Annamária Mária Lujzája primadonnásan volt jelen szinte minden pillanatában. Kalocsai Zsuzsa a Császárné szerepében a nem is jószágos-pipogya, hanem szerencsétlen, ütődött alaknak ábrázolt Ferenc császár, Bodrogi Gyula, tökéletes ural-kodói ellentéte volt. Az előadás karmestere, *Silló István* is a zenés színház területén jártas. Rutinosan, egy-egy megbillenő egyensúlyú pillanattól eltekintve, a tágas zenei játékeretet kézben tartva irányította az előadást.

Kezdjük a diszlettel, zárjuk is azzal beszámolóinkat. Hatalmas, kü-lönböző helyzetváltoztatásokra és helyszínek jelzésére alkalmas csőváz-kártyavár a másik eleme a színpadnak. A határ-bódé sem más, mint kis kártyavár, s a háttérben a makk ász és a piros ász jelképezi burkusország telét és az osztrák birodalom tavaszát-nyarát. A birodalmak kártyavár-ként állnak csak, s úgy is dőlhetnek össze? Igen (bár ezt már nem jele-níti meg a rendezés), de megmaradhat a remény a túlélésre, s az ahhoz szükséges hazaszeretet és emberség, ahogy a himnikus, majd kissé nosz-talgikus-melankolikus záró zene összefoglalja a darab mondanivalóját.

Ittész Mihály

Kodály Zoltán
HÁRY JÁNOS

Daljáték két részben

Szövegét írta: Paulini Béla és Harsányi Zsolt
és mások, akiket a színlap nem nevez meg!

Hány János: *Homonnay Zsolt*
Öreg Hány: *Király Levente*
Örzsé: *Bordás Barbara*

Mária Lujza:	<i>Bucsi Annamária</i>
Ebelasztin:	<i>Gálvölgyi János</i>
Császárné:	<i>Kalocsai Zsuzsa</i>
Császár/Burkus silbak:	<i>Bodrogi Gyula</i>
Napóleon:	<i>Gerard Depardieu</i>
Marci bácsi:	<i>Bede Fazekas Csaba</i>
Magyar silbak:	<i>Szabó Győző</i>
Krucifix:	<i>Vasvári Csaba</i>
Diák/Székely zsoldos:	<i>Zayzon Zsolt</i>
Pór:	<i>Gáspárik Attila</i>
Bíró/Francia generális:	<i>Szócs Artur</i>
Melusina:	<i>März Fruzsina</i>

Közreműködött a *Szegedi Kortárs Balett* és a *Szegedi Nemzeti Színház táncara*,

a *Szegedi Szimfonikus Zenekar*, a *Szegedi Szabadtéri Játékok Énekkara* és a *Szeged Táncegyüttes gyermekcsoportja*

Zenei munkatársak: *Leszkovszki-Tóth Éva* és *Leszkovszki Albin*

Sűgő: *Sütő Anikó* / Ügyelők: *Sipos Richárd* és *Czene Zoltán*

Karigazgató: *Kovács Kornélia* / Zenei rendező: *Kéringér László*

Rendezőasszisztens: *Müller Zsófia* / Dramaturg: *Ari-Nagy Barbara*

A rendező munkatársa: *Kovács Krisztián* / Koreográfus: *Juronics Tamás*

Díszlettervező: *Cziegler Balázs*

Jelmeztervező: *Tihanyi Ildi*

Karmester-zenei vezető: *Silló István* / Rendező: *Béres Attila*

Beszámoló **a Magyar Kodály Társaság közgyűléséről**

Rendes évi közgyűlésünket 2014. május 24-én, szombaton fél 10-re hirdettük meg, de a határozat képtelenség miatt elhalasztva, 10 és fél 2 között tartottuk a Rátkai Klubban (Városligeti fasor 38.) Az Alapszabály vonatkozó rendelkezése értelmében ekkor már határozatképes volt a közgyűlés a jelenlévők létszámától függetlenül.

Immár hagyományossá vált módon a közgyűléshez szakmai program is kapcsolódott. A hivatalos, szervezeti témák előtt Dr. Tallián Tibor zenetörténész, egyetemi tanár, a MTA BTK Zenetudományi Intézete tudományos főmunkatársa tartott zenei példákkal gazdagított előadást az 1950-es évek első felének zeneesztétikai-stilisztikai kérdéseiről, a Kodály-tanítványok ellen irányult kommunista-zsdánovista támadásokról A „*Bárdos ügy*” címmel.

Jelen beszámolóink a közgyűlés jegyzőkönyve alapján készült. (Jegyzőkönyvvezető: Kende Zsuzsánna.) Az előadást követően levezető elnökként *Hartyányi Judit* irányította a közgyűlés munkáját.

Ittész Mihály elnöki beszámolója a 2013. évi közhasznú működésről.

A tavalyi év folyamán – a nyári időszakot és egy-egy tavaszi, illetve őszi hónapot kivéve – az elnökség havonta tartott ülést. Napirendjén a működés és a programok időszerű kérdésein kívül gyakran szerepeltek a zenei élet és a zenei nevelés aktuális kérdései.

A Kodály évfordulóihoz kapcsolódó hagyományos megemlékezéseket, társszervezetek, intézmények képviselőinek részvételével 2013-ban is megtartottuk március 6-án a Farkasréti temetőben és december 16-án a Kodály Emlékmúzeumban.

Végigtekintve a tavalyi esztendőn, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a számos anyagi és szervezési nehézség ellenére a 2014-es évbe lépve jó átlagos programot tudhattunk magunk mögött.

2013 januárjában a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódva került sor hangversenyek, előadások szervezésére Pécssett és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Elsősorban a decemberi dátumhoz közvetlenebbül vagy lazábban kapcsolódóva vidéki tagcsoportjaink – Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Veszprém – is rendeztek hangversenyt, népdalvetéledőt vagy előadást.

„Kodály és kora, Kodály és köre” címmel a Társasághoz kötődő budapesti és vidéki kórusok cserehangversenyeit, illetve a Kodály Vonósnégyes ifjúságnak és felnőtteknek szóló koncertjeit szerveztük meg. Kodály Zoltán művei mellett az életművéhez valamilyen módon kapcsolható klasszikus mesterek alkotásait, Kodály zeneszerző tanítványainak, hazai és külföldi kortársainak, illetve az ő szellemiségéhez kapcsolható kortárs szerzők darabjait tűztük műsorra. A két-két hely – Szeged-Pécs, Budapest-Szeged – közötti vendégszereplések a művészi munka hatékonyságát, az előadók és a közönség jobb tájékozódását szolgálják. Azt mondhatjuk, hogy a közhasznúság követelményeinek mind a szereplők, mind a közönség szempontjából megfelelnek ezek a programok. (A kórusok vendégszereplése 2014-ben folytatódik.)

Konferenciával tisztelegtünk a Kodály-kutatás nesztora, *Eöszé László* előtt 90. születésnapja alkalmából. A konferencia és az előadásokat tartalmazó könyv a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával, közös eseményként, illetve kiadványként valósult meg.

Társaságunk tagjai bekapcsolódtak a 2013 nyarán Kecskeméten, Kodály szülővárosában, a Kodály Intézet által megrendezett Nemzetközi Kodály Szeminárium, és az ahhoz csatlakozó Nemzetközi Kodály Szimpózium zenepedagógiai és művészi programjaiba.

November végén a Galántai Kodály Napok keretében tartott konferencián Bónis Ferenc, Józsa Mónika és Ittész Mihály előadása hangzott el. Pécssett az ének-zenei gimnáziumi oktatás kezdetének 50. évforduló-jához kapcsolódóan konferenciát és ifjúsági kórustalálkozót rendeztünk.

Kecskeméten a helyi általános iskolai tanítóknak és énektanároknak önkormányzati támogatással zenepedagógiai továbbképzést tartottunk; Nyíregyháza havi rendszerességgel zenei klubfoglalkozások voltak.

A szakmai társrendező feladatát vállaltuk a Veszprém–Felső-Dunántúl tagscsoport magyarpolányi Kodály Zoltán szaktáborában.

*

A számviteli beszámolót Társaságunk titkára Kende Zsuzsánna és könyvelőnk dr. Szabó Lászlóné készítette el. A Számvizsgáló Bizottság a rendben levőnek találta a beszámolót, s a közgyűlésnek elfogadásra ajánlotta. Ez egyhangúlag meg is történt.

Az MKT a 2013. évben is a számviteli törvénynek és a kapcsolódó előírásoknak megfelelően kettős könyvvitelt vezetett. A 2013. évről már az új előírások szerinti számviteli beszámolót és közhasznúsági jelentést kellett készíteni és ezt az Országos Bírósági Hivatalnál kell letétbe helyezni.

A Társaság gazdasági tevékenységet nem végez. Mind a működéshez, mind a tartalmi munkához, vagyis programjainkhoz pályázati forrásokat kellett igénybe vennünk.

Munkánkat 2013-ben a Nemzeti Kulturális Alap, a Nemzeti Együttműködési Alap, a Magyar Művészeti Akadémia, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művelődési Intézet és a Kecskeméti Önkormányzat támogatta. Az 1 %-os felajánlásokból befolyt 54.000 Ft összeget működési költségekre fordítottuk.

A 2013. évben kapott támogatások összege 6.979.000 Ft volt, melybe beleértendő a 2012-ben, a Kodály Bicinia-Tricinia CD megjelentetésre kapott támogatás részleges, 2013-ban jóváírt utófinanszírozása is. Ugyancsak januárban kaptuk meg a 2012-13. évi (keresztfél éves) működésre kapott 400.000 Ft támogatást az EMMI-től.

A Társaság 2013. évi gazdálkodását erősen befolyásolta, hogy a működésre 2012. évben gyakorlatilag nem kaptunk támogatást, és a megítélt 400.000 Ft január elején folyt csak be. A befolyó tagdíjak és tagdíjtámogatások összege 1.140.000 Ft volt. Ez azonban nem nyújt teljes fedezetet az összes működési költségre és a szakmai programok szervezési költségeire. Egyedi kérelem alapján 2013. novemberében a MMA-tól kaptunk 1,5 millió Ft működési támogatást. Ez tette lehetővé, hogy gazdálkodásunk lényegében egyensúlyban maradjon.

A pályázati támogatásokkal előírás szerint elszámoltunk. A támogatásokat teljes mértékben közhasznú tevékenység ráfordításaként használtuk fel.

Taglétszámunk 2013-ban mintegy 840 fő volt, nagyrészt nyugdíjas. Átlagosan az éves tagdíjak egy főre jutó összege 800-900 Ft úgy, hogy számos tagtársunk van, aki magasan a megállapított tagdíj összege feletti befizetéssel támogatja a Társaságot. Nekik külön is köszönjük a segítséget! 2013. évben tagdíjat 2-3 éve hátralékban lévő tagjainkat többször felszólítottuk tagdíj fizetésre. (Aki erre nem reagáltak, az alapszabály értelmében 2014. évtől törlésre kerülnek. Jelenlegi taglétszámunk így 700 fő, beleértve az intézményi tagokat is. 2014. május 22-ig befolyt tagdíj összege 650.000 Ft.)

(A gazdálkodással kapcsolatos részletes anyagok, mérleg és eredménykimutatás, előzetes egyeztetéssel megtekinthetők az MKT irodájában.)

A gazdálkodáshoz kapcsolódóan megmlítjük még, hogy a társaságnak *fizetett alkalmazottja nincs*, az irodavezetés és könyvelés elszámolása számlás megbízási szerződés alapján történik. A *választott tisztségviselők tevékenységüket térítésmentesen*, társadalmi munkában végzik. A Társaság senkinek *nem nyújtott cél szerinti támogatást*, viszont a Társaság munkáját – szükség szerint – jelentős mértékben *segítik önkéntes, térítésmentesen dolgozó tagjaink, valamint egyes, nem támogatásból megvalósuló rendezvényeinken szereplő művészek, előadók térítésmentesen vállalnak fellépést.*

A Számvizsgáló Bizottság felvetése nyomán a tagdíjak emelésére Ittzés Mihály elnök tett javaslatot. **A tagdíjak 2015. évtől érvényes összege: a diák és nyugdíjas tagdíj 1000 Ft, az aktív dolgozóké 2500 Ft. A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és kiegészítés nélkül elfogadta.**

*

A 2014-es év már megvalósult programjain túli terveinkből

Megjelentetjük továbbra is A Magyar Kodály Társaság Híreit, fenntartjuk, bővítjük a honlapot.

KECSKEMÉT – a Kodály Vonósnégyes ifjúsági és felnőtt hangversenye decemberben. – Ismét tervezzük a 3-4 alkalomból álló továbbképzést – városi támogatással – az őszi időszakban. NYÍREGYHÁZA – szakmai tanácskozás 2015 szeptemberében az ének-zenei általános iskolák mai feladatairól, a zenei iskolák és a közművelődés kapcsolatáról. A programban bemutató foglalkozások is lesznek. – Folytatódnak a havi zenei-népzenei klubestek, kirándulás Pécsre. PÉCS – Konferencia, hangverseny és iskolások zenei vetélkedője a kodályi zenepedagógia és kórusmozgalm jeles pécsi képviselője, Agócsy László emlékére 2014. december 5-6-án. VESZPRÉM – májusban Éneklő Ifjúság hangversenyek a megye három városában; június elején felnőtt kórusok megyei találkozója (a KÓTÁ-val együttműködésben). A már hagyományosnak mondható augusztusi Kodály szaktábor ének-zenét tanító pedagógusoknak, karvezetőknek Magyarpolányban.

A közgyűlésen az alapszabály módosítására is sor került a jogszabály változások miatt, a közhasznúsági jogállás elnyerése, illetve megerősítése érdekében. A bírósági jóváhagyással lép majd életbe a MKT új alapszabály.

*

Hagyományainkhoz híven a közgyűlés tiszteletbeli tagokat választott.

Szokatlanul sok név került fel a listára. Ennek indoka, hogy sok érdemes kolléga van, aki a Társaság keretében, kifejezetten a Társaság programjai érdekében tevékenykedik, mások pedig eseti partnerként segítik a munkát, vagy más területen, például előadóművészként, szolgálják híven a „Kodály-ügyet” hosszú évek, évtizedek óta. Tiszteletbeli taggá választásuk munkájuknak az elismerése, de egyúttal a Társaság „referenciája” is.

Kodály vonósnegyes volt és jelenlegi tagjai: *Szabó Tamás, Fias Gábor, Devich János, Falvai Attila, Tóth Erika, Fejérvári János, Éder György, Onczay Csaba, Bartalus Ilona, Decsényi János, Erdei Péter, Herboly Ildikó, Kertész Attila, Kollár Éva, Rozgonyi Éva, Sebestyénne Farkas Ilona, Angi István – Kolozsvár, Józsa Mónika – Galánta.*

A tiszteletbeli tagságot tanúsító oklevelek átadására az évadzáró elnökségi ülésen, június 16-án a Kodály emlékmúzeumban került sor.

Megemlékezés

A közgyűlés érdemi munkájának befejezését követően Kodály *Székely* fonójának egy részletét DVD-ről felidézve emlékeztek meg a jelenlévők a legutóbbi közgyűlés óta elhunytakról:

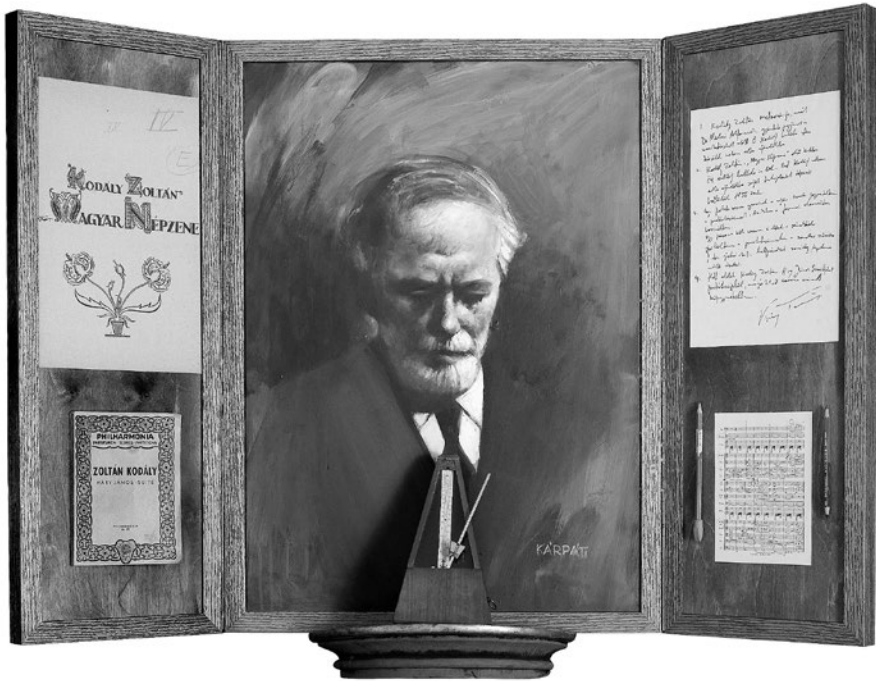
Andor Éva, Ág Tibor, Barsi Ernő, Dobos Kálmán, Gáll Andrea, Guttman Mihály, Horváth Rezső, Karai József, dr. Margócsi József, dr. Nagy Bálintné, Olsvai Imre, Pallagi János, dr. Sulyok Ágnes, Szokolay Sándor, Ugrin Gábor, továbbá Halmos Béla, Komlóssy Erzsébet, Péter Miklós.

A Várkert Bazárban

Világörökség – Magyar Örökség: Hungarikonok

Kárpáti gyűjtemény című kiállítás, megnyílt 2014. augusztus 30-án.
A tárlaton több mint száz magyar és külföldi híresség emblemikus tárgyai és az azokból a legkiválóbb kortárművészek által készített alkotások láthatók. *Rendező: Kárpáti Tamás*

KODÁLY ZOLTÁN METRONÓMJA VÁSÁRY TAMÁS PARTITÚRÁI ÉS CERUZÁI

Kárpáti Éva alkotása *Hármasoltár – tisztelet Kodálynak, Vásáry Tamásnak és a zenének*

(olaj, farost, papír, ceruza 70×130 cm. Installáció: Nemes Tamás)

**A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége – KÓTA
és a Bárdos Lajos Társaság
közös rendezésében**

Ünnepi szerzői hangverseny

Bárdos Lajos
születésének 115. évfordulója
tiszteletére

2014. október 4-én, szombaton, 17 órakor
a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium dísztermében
(Budapest, XI. ker. Villányi út 27.)

A HANGVERSENY VÉDNÖKE
Daróci Bárdos Tamás zeneszerző

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉST TART
Sapszon Ferenc Liszt-díjas karnagy

MŰSORVEZETŐ
Dr. Márkusné Natter-Nád Klára
a Bárdos Lajos Társaság főttkára

**Lágymányosi Bárdos Lajos Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
és Gimnázium Kicsinyek Kórusa**
Vezényel: *S. Kleeberg Mária*

**Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola
Kós Gyermekkara**
Vezényel: *Hraschek Katalin*

Népdalszvit zongorára – hét zongoradarab (1926)
Előadja: *Nagy Márta* zongoraművész

Bárdos Lajos Vegyeskar – Tatabánya
Vezényel: *Szeimann Zsuzsanna*

Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Cantate Vegyeskara,
Vezényel: *Sapszon Ferenc*

KÖZÖS ÉNEK
Gebhardi: Glória – kánon a „80 éves az Éneklő Ifjúság” jubileum emlékére
Vezényel: *dr. Mindszenty Zsuzsanna* a KÓTA elnöke

Bárdos Lajos: Szellő zúg távol
Vezényel: *Sapszon Ferenc*

MUSICA SACRA

Bárdos Lajos egyházi kórusműveit nyolckötetes sorozatban jelentettük meg. A köteteket most egyenként és csomagban is kedvezményesen megvásárolhatják.

EDITIO MUSICA BUDAPEST

Kérjük, hogy egyedi árajánlatért forduljon kiadónkhoz az alábbi elérhetőségek valamelyikén.

E-mailben: info@emb.hu telefonon: 06-1-2361-105